

UVNITŘ SI PŘEČTETE: CO SE BUDE DÍT V ŽELEZNÉ RUDĚ, SESTUP Z PANCÍŘE S POCHODNĚMI, JURÁNKOVA CHATA, KOPANÁ, ROZHOVOR S MARIÍ MALOU, VAROVÁNÍ PŘED NÁVRHEM ZÁKONA O NPŠ A PRAVIDELNÉ RUBRIKY

MĚSÍČNÍK MĚSTA ROČNÍK XI LISTOPAD 2011 ZDARMA www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj

Připravuje se karta hosta

Jednání zastupitelstva ve zkratce - na zimu jsme připraveni - knih je dostatek

Veřejné jednání zastupitelstva města projednalo několik zajímavých bodů. Koncepti tzv. karty hosta odsouhlasil na základě požadavku města Mikroregion Šumava - západ. Železná Ruda se tak dostává na lepší úroveň v poskytování atraktivních služeb. Karta hosta umožní čerpat různé slevy a výhody při ubytování v Železné Rudě. Zastupitelé projednali i další záležitosti: Nebude uhrazen projekt nové lanovky na Pancíř firmě Valbek. Bude pořízena rozvojová strategie a územní studie města. Sem je zařazena i tzv. Lávková cesta nad Čertovým jezerem a obnova chaty na Můstku. Probíhá výběrové řízení na místo tajemníka Městského úřadu. Byly odsouhlaseny i prodeje některých pozemků a provozování vodovodu a kanalizační infrastruktury. Byl projednán plán zimní údržby města – zimní provoz nastává 26. 12.

2011 a končí 18. 3. 2012. Připravuje se rozpočet města na rok 2012. Byl projednán regulační plán pro účel stavební uzávěry, která byla soudně zrušena. Návrh zonace Národního parku Šumava, připravený na Ministerstvu životního prostředí, byl zamítnut, protože by radikálně omezil turistické možnosti Železnorudska. V sezóně 2011/2012 bude opět provozován Skibus ve spolupráci s místními podnikateli. Byla projednána roznáška jídla a další sociální služby. Také byla projednána stížnost senátora Tomáše Jirsy kvůli špatnému stavu kaple na bývalém Girglhofu (statek Špičák). Zastupitelstvo města počítá s tím, že Informační turistické centrum bude přesunuto do budovy Městského úřadu v centru města, do místnosti po České spořitelně. Bude nadále vyplácen příspěvek na léky pro osoby trvale ve městě žijící, které dosáhly 62 let. Parkovací karta pro rekreanty bude stát 1200 Kč na rok. V neděli 30. 10. proběhla mediální akce na podporu lanové dráhy na Pancíř.

V rozhovoru pro Klatovský deník shrnul starosta Železné Rudy Michal Šneberger přípravu města na

zimní sezónu: „Na zimu jsme připraveni. Máme plné sklady soli, kterou jsme nakoupili už v létě, kdy byla za slušnou cenu. Soli je u nás vždy dostatek, loni jsme ji dokonce půjčovali i do Bavorské Rudy. Každoročně nás zima stojí kolem 2 milionů korun. Máme zde kilometry komunikací, o které se musíme postarat, a to od Prenetu po Gerlovu Huť. I v letošním roce nabídneme návštěvníkům města parkování zdarma na parkovišti Kaskády, abychom podpořili zlepšení služeb návštěvníkům Ski areálu Špičák. Udržujeme i běžecké stopy. Staráme se o 90 kilometrů běžeckých stop a tras. I letos bude jezdit lanová dráha na Pancíř. Děláme pro turisty opravdu maximum.“ Knihovnice Martina Najmanová ve stejném listu zdůraznila, že Městská knihovna v Železné Rudě eviduje 194 čtenářů a že za rok 2010 si čtenáři v knihovně vypůjčili 6203 knih. Celkem 13,4 % obyvatel Železnorudska si chodí půjčovat knihy do knihovny. K dispozici je tu 8754 knih. „Děti rády čtou hodně barevné a obrázkové knížky a současné autory. Stále jinak vládnou pohádky, dobrodružné knížky pro kluky i holky a dětské detektivky,“ řekla pro Klatovský deník Martina Najmanová. -red-

Železná Ruda na veletrhu cestovního ruchu

20. - 22. 10. 2011 jsme reprezentovali Železnorudsko i Šumavu na veletrhu cestovního ruchu ITEP v Plzni. Po všechny tři dny byla hojná účast návštěvníků. Největší zájem měli o mapy a informace o ubytování. Návštěvníci kladně hodnotili sérii propagačních materiálů o Železnorudsku – Jezera, Vrcholy, Zajímavosti - na jejichž dotisk jsme v loňském roce získali krajskou finanční dotaci. Připraven byl i velký doprovodný program s tématem Indie a Slovensko.

Za spolupráci chci poděkovat hotelům Kárl, OREA Wellness Hotel Horizont, Kolibřík, pensionům Aura, Böhmerwald, U Beranů, Dvorec Nová Hůrka, lyžařskému areálu Nad Nádražím, Sportovnímu areálu Špičák za jejich podporu při této prezentaci.

Celkem si návštěvníci odnesli 700 ks katalogů Železnorudska, 650 ks ubytování a služby, 500 ks image prospektů Železnorudska, 450 ks image prospektů Železná Ruda – Mikroregion Šumava-Západ, 500 ks letáků Jezera, Vrcholy, Zajímavosti, 200 ks doporučených cyklotras, 100 ks látek Bílá stopa – běžecké trasy.

Nejbližší další prezentaci Železnorudska chystáme ve spolupráci s Plzeňským krajem na Veletrh cestovního ruchu GO - REGIONTOUR v Brně 12. - 15. 1. 2012.

Ivana Vilišová, Informační turistické centrum Železná Ruda

Zprávy z radnice a zastupitelstva

Zkvalitňujeme služby v oblasti tepelného hospodářství - ušetříme

Dlouhodobě se nejenom na našem odboru zabýváme otázkou finančních úspor. Jednu z cest, jak takových úspor dosáhnout, vidíme také v postupné obnově a modernizaci zdrojů vytápění. A to nejen v objektech, které využívá převážně samo Město, ale především v objektech a zařízeních sloužících široké veřejnosti. Poté, co se v minulém volebním období podařilo vybudovat namísto zastaralé kotelny v Šumavské ulici kotelnu úplně novou, kontejnerovou, společně s obnovou částí tamních teplovodů, kdy dále zastupitelstvo rozhodlo o pořízení kogenerační jednotky a co jsme ve spolupráci s provozovatelem tepelného hospodářství kompletně rekonstruovali teplovody na sídlišti U Řezné, jsme letos v tomto započatém trendu pokračovali. Již tyto zde

vyjmenované investice do tepelného hospodářství v majetku Města Železná Ruda se přitom počítají v řádech milionů korun. Ještě před začátkem nadcházející topné sezóny byla prakticky kompletně rekonstruována kotelna a zdroj teplé vody v Domu služeb Královák. Podstatně se tak zlepšil především účinnost tamní kotelny. A také efektivita vytápění v důsledku osazení nové jednotky měření a regulace dosáhne nepochybně lepších výsledků. Cena provedené investice dosáhla osmisetitisíc korun. Nový kotel na tuhá paliva jsme také pořídili do areálu Služeb Města. Vzhledem k tomu, že se na jeho instalaci podíleli významnou měrou sami zaměstnanci Města, zde provedená investice nepřesáhla šedesátitisíc korun. Návratnost tedy

předpokládáme již v průběhu příštích dvou let. Nesmíme též zapomenout na už dříve provedenou instalaci nové jednotky měření a regulace a nového zásobníku teplé užitkové vody do kotelny v Základní škole. Všechny uvedené investice si kladou za cíl udržet cenu tepla v co nejpříjemnějších cenových relacích pro jeho odběratele. A to ať už se jedná o uživatele centrálně vytápěných bytů, o nájemce v nebytových prostorách v majetku Města, tak i pro samotné Město. Takto ušetřené prostředky pak můžeme použít v dalších výdajových oblastech. Veškeré provedené investice se navíc odběratelům do ceny tepla nepromítají buďto vůbec anebo nanejvýš v podobě ročních odpisů. *Jakub Frenzl, vedoucí Majetkového odboru, Město Železná Ruda*

Zprávy ze správního

Informace pro občany

Zastupitelé města Železná Ruda opětovně schválili na posledním veřejném zasedání (dne 19.10.2011) příspěvek 500,- Kč pro občany Železné Rudy, kteří v tomto roce dovrší 62 let a více.

Příspěvek je určen na nákup léků, vitamínů apod. v lékárně U Sněžného orla, Špičácká 228. Čerpání do 31. 1. 2012.

Poukázky je možné si vyzvednout na Městském úřadě, Správní odbor. Bližší informace : č.tel. 376 361 225, 224 nebo 724053791.

Poděkování

Městský úřad Železná Ruda, Správní odbor děkuje rodině Štěpána Štufky – restaurace LAKA v Železné Rudě - za vstřícnost a umožnění odběru obědů pro důchodce o letních prázdninách. Stravování tak bylo zajištěno i v době, kdy byla školní jídelna uzavřena. Všichni strávnicki byli nadmíru spokojeni. Děkuje.

Vydávání občanských průkazů – změna od 1. 1. 2012

Od 1. 1. 2012 budou vydávány pouze nové typy občanských průkazů se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem. O tyto nové občanské průkazy již nelze žádat na MěÚ Železná Ruda, ale pouze na MěÚ v Klatovech, obdobně jako tomu již je u cestovních pasů.

V Železné Rudě lze podat žádost

o vydání stávajícího typu občanského průkazu nejpozději do 30. 11. 2011. Po této době lze podat žádost

o vydání stávajícího typu občanského průkazu pouze na MěÚ v Klatovech, na odboru vnitřních věcí, ale nejpozději do 14. 12. 2011. Po 14. 12. 2011 až do konce roku již nebudou žádosti o vydání přijímat. Od 1. ledna 2012 už vše, co souvisí s vydáváním občanských průkazů, bude možno vyřizovat pouze na odboru vnitřních věcí MěÚ v Klatovech.

Do 30. 11. 2011 přijímá ještě správní odbor MěÚ Železná Ruda žádosti o vydání stávajícího typu občanského průkazu, ale pouze od těch občanů, kterým během 60 dnů končí platnost stávajícího občanského průkazu (nebo v případě poškození, ztráty, změny bydliště apod.). Výjimka jsou pouze žádosti občanů, kteří mají zdravotní omezení, jež jim znemožňuje se dostavit na pracoviště v Klatovech. Ti mohou podat žádost v Železné Rudě do 30. 11. 2011 i v případě, že jim stávající občanský průkaz platí déle než 60 dnů, ale jeho platnost skončí nejpozději do 30. 6. 2012.

Žádáme občany, aby si překontrolovali platnost svých občanských průkazů a v případě potřeby využili poslední možnosti požádat si o občanský průkaz v Železné Rudě v termínu do 30. 11. 2011.

Caroline Zahradníková, Městský úřad Železná Ruda

OMLUVA

V minulém čísle zpravodaje jsme se mohli dočíst o tom, jak pracovníci Služeb Města vyklidili sklep manželů Štádlarových.

*I o tom, že se jednalo o politováníhodný omyl, kdy Štádlerovi užívali, po vzájemné dohodě, sklep určený původně pro jiný byt. Byl to snad omyl, snad nedorozumění. Sám to nejsem schopen zcela jasně posoudit. V době, kdy k vyklizení sklepní kóje došlo, jsem byl s rodinou na dovolené, s celou záležitostí jsem se tedy seznamoval s asi týdenním odstupem. Určitě to ale nebyl od nikoho z Města v žádném případě úmysl, za to, si myslím, se mohu stoprocentně zaručit! Chci Vás ujistit, že já i všichni mí kolegové a kolegyně děláme dennodenně vše pro to, aby k podobným nepříjemným situacím buďto nedocházelo vůbec, anebo aby k nim docházelo pokud možno co nejméně. Bohužel se ale takové věci stávaly, stávají a jistě se i stávat budou, tomu se nelze nikdy zcela vyhnout. Manželům Štádlarovým děkuji za projevovou velkorysost a nahléd. Jménem svým a zároveň i jménem Města Železná Ruda se jim za způsobené nepříjemnosti touto cestou hluboce a upřímně omlouvám. *Jakub Frenzl, vedoucí majetkového odboru, Město Železná Ruda**

Společenské odpoledne

*Svaz zdravotně postižených
uspořádal tradiční posezení*

20. 10. 2011 v pensionu Böhmerwald proběhlo podzimní posezení Svazu ZP Šumava Železná Ruda. Děkujeme tímto všem sponzorům za jejich podporu: Pekárna Rejzl Alžbětín, Duty Free Shop Alžbětín, Oli Optik, Cukrárna Sněhurka a Bar Big Apple, Řeznictví Šneberger, drogerie Alfa, p. Sýkorová, LA Samoty, Pizzeria Giuseppe, Sport Bar, Spar Jiří Šmíd, Železářství Zika, Pizza Music Bar Inet, pension Böhmerwald, město Železná Ruda.

K tanci a poslechu hrála paní Fürstová a pan Jandovský. Doprovodný program zpestřila tanečním vystoupením slečna Kárllová s partnerem. Zároveň se této akce zúčastnila skupina onkologických pacientek. Většina těchto žen je z klubu ALAN Železná Ruda. Celé akce se zúčastnilo kolem 55 osob.

Josef Viliš, Železná Ruda

Nová síla i oslavy

Zprávy z kostela

V poslední době obdržel náš kostel dva dary od spoluobčanů, manželů Kressových. Ti věnovali kostelu nový běhoun, protínající kostel od portálu k hlavnímu oltáři, a dřevorezbu Panny Marie s děťátkem z dílny velhartického řezbáře Karla Tittla, spoluautora mechanických jesliček, jež můžete spatřit v Muzeu Šumavy v Sušici. Pan Kress chtěl takto poděkovat Panně Marii za překonání těžké nemoci. Naším mecenášům dodatečně děkujeme. V sobotu 8. října navštívila kostel Panny Marie Pomocné z Hvězdy v Železné Rudě rodina Schwarzova. Poválečný vystěhovalce pan Schwarz chtěl oslavit své 70. narozeniny se svými nejbližšími na místě, kde roku 1941 přijal svátost křtu. Po soukromé mši přistoupil oslavenec ke křtelnici a poděkoval za všechna příkoří, která mu život a Bůh uštědřil, protože ta z něho vytvořila člověka, kterým se stal.

-MV-

Policie radí - Informuje

Ze zápisníku PČR

Voda ať si teče kudy chce

Dva muži ve věku 29 a 34 let odcizili během jednoho víkendu devět kusů železných svodnic z lesních cest v okolí Železnorudska, čímž vznikla škoda v desítkách tisíc korun Lesům ČR a.s., neboť jde o specifické ocelové profily, které se používají především v důlním průmyslu. Z kořisti, kterou povedená dvojice odevzdala do sběrných surovin za pár tisíc korun, se neradovala dlouho, neboť byla záhy se svým lupem na cestě domů kontrolována hlídkou Policie ČR Nýrsko. Ta vše patřičně zaevidovala do informačního systému a odtud už nebylo těžké se dopátrat, kdo že to ty svodnice ukradl. Touha po zbohatnutí pachatelům vynesla obvinění z přečinu krádeže. Ve zkráceném přípravném řízení jim hrozí trest odnětí svobody až na jeden rok.

Není řemeslník jako řemeslník

Policisté z obvodního oddělení v Železné Rudě vyšetřovali oznámení plzeňského občana, vlastníka části nemovitosti v Železné Rudě. Svou nemovitost se rozhodl trochu přestavět. Domluvil se tedy s místním občanem na spolupráci a zhotovení díla do určitého termínu a zároveň mu vyplatil zálohu v desítkách tisíc korun. Rok se s rokem sešel a majitel nemovitosti se nedočkal ani nové místnosti, ani hotovosti, kterou poskytl jako zálohu. Povedenému řemeslníkovi za jeho přístup hrozí ve zkráceném přípravném řízení až dva roky odnětí svobody za zpronevěru, které se dopustil.

Přílišná zvědavost se nevyplácí podruhé

V minulém čísle jsem psal o případu jednání pod heslem „když už jsem tady, tak se tam podívám“. Tím se pravděpodobně řídil místní šedesátiletý muž, který vnikl odevřeným a odemčeným okénkem - násypkou brambor - do budovy bývalého objektu RCPP Debrník. Prohlédl jej, ale byl zachycen čidlem elektronického bezpečnostního systému, který vůbec nezaregistroval a klidně pokračoval v prohlídce budovy. Z překvapení příjezdem policejní hlídky se schoval do štěrbiny, kam by se nedostal ani policejní pes.

Protože muž nepoužil násilí, po výzvě ze svého úkrytu vylezl a jeho kořisti byly dvě vybité baterie typu AA, dopustil se přestupku proti majetku a hlídka mu na místě uložila blokovou pokutu 500,- Kč.

Že by onen muž nečetl Železnorudský zpravodaj ?!

Bedřich Kárl, vedoucí oddělení Policie ČR Železná Ruda

Šumava očima Marie Malé

Ve středu 19. října proběhla v aule Základní školy Karla Klostermanna beseda s autorkou knih o Šumavě Marií Malou. Zahájení se ujala organizátorka akce, naše knihovnice

Martina Najmanová, a poté již dostala slovo samotná spisovatelka. Ta se svěčila, že své první dvě knihy nekrtila šampaňským, jak by se dalo čekat, ale vodou ze šumavských studánek. U poslední knihy pak ke křtu byla použita hlína z několika míst Šumavy.

Po krátkém

úvodu následovala projekce fotografií šumavské přírody, podbarvená melodiemi symfonické básně Vltava z cyklu Má vlast skladatele Bedřicha Smetany. Následně pak byly účastníkům promítnuty současné i historické fotografie. Celou prezentaci autorka komentovala a následně odpovídala na dotazy účastníků akce.

Beseda byla ukončena zhlédnutím krátkometrážního dokumentárního filmu Člověk z ráje, inspirovaného texty Karla Klostermanna o životě na Šumavě v druhé polovině 19. století. Zájemci o zakoupení tohoto snímku na DVD se mohou informovat v Městské knihovně. Stejně tak si zde mohou zapůjčit všechny tři knihy Marie Malé.

Pokud jste besedu nestihli, nezužejte. 15. 12. si v pondělí můžete pustit na druhém kanálu České televize dokumentární film Putování časem paní Marie Malé, v němž se dozvíte více o spisovatelce i o její tvorbě.

Michaela Veselá

Železnorudsko vás baví

kalendářní přehled akcí

zima 2011/2012

25. 11.	Šumavská zabijačka	Hotel Belvédér, 18:00	376 397 016
26. 11.	Pivovarská burza	Hotel Belvédér, 8:00 – 11:00	376 397 016
26. 11.	Pohádkové pivo	Hotel Belvédér, 13:00	376 397 016
26. 11.	Mikulášská zábava	Hotel Belvédér, 19:00	376 397 016
26. 11.	Adventní koncert ŽSS	Hojsova Stráž/kostel, 18:00	376 361 227
27. 11.	Rozsvícení vánočního stromu	Město Železná Ruda, 17:00	376 397 033
	Zvonkový průvod	Hotel Belvédér, 17:30	376 397 016
03. 12.	Setkání u kaple sv.Barbory	Železnorudský klub	
		Železná Ruda, 14:00	376 397 185
3. - 4. 12.	Zabijačkové hody	Restaurace U zlomené lyže	724 591 260
5. 12.	Mikulášská nadílka	Café Charlotte, Železná Ruda, 17:00	602 486 490
5. 12.	Mikulášská nadílka nejen pro děti - moderuje L.Kuralová	Restaurace U zlomené lyže	724 591 260
		18:00	
5. 12.	Mikulášská nadílka	Penzion Dračí vila, H.Stráž, 18:00	376 390 124
10. 12.	Vánoční koncert ŽSS, o.s.	Žel.Ruda/kostel, 18:00	737 331 059
10. 12.	Mikulášská zábava	SDH H.Stráž, hotel Na stráži, 20:00	376 361 227
18. 12.	5.mezinárodní vánoční trh	Bayerisch Eisenstein, 12:00 – 19:00	376 397 033
17. - 18. 12.	Český pohár SL,OSL žactva RKZ	SA Špičák	376 397 167
24. 12.	Vánoční příděvek na vrcholu Špičáku	SA Špičák, 12:00	376 397 167
24. 12.	Vánoční zpívání	Kostel v H.Stráži, 21:00	376 361 227

Prohlídky v kostele I letos zahájíme zimní sezónu tradičně

Pátkem 30. září skončily pravidelné prohlídky v kostele Panny Marie Pomocné z Hvězdy. A tak je možné porovnávat s těmi loňskými aspoň v některých ukazatelích: v délce trvání exkurzí, počtu návštěvníků a ve vybraných korunách. V roce 2010 trvaly exkurze dva měsíce, počet účastníků byl 300 a vybralo se 4 845 Kč. V roce 2011 to byly už čtyři měsíce, počet účastníků byl 920 a v korunách to bylo 20 560 Kč. Z uvedených údajů vyplývá, že v loňském roce probíhalo zahřívací kolo. Tehdy také o této novince mnoho lidí ještě nevědělo. V současnosti je informovanost rozhodně větší. Někteří se prohlídek zúčastňují opakovaně. V červenci jedna paní žádala, abychom v kostele vybírali rozhodně víc. Tady v kostele prý návštěvník dostane více informací a přes jednu hodinu je mu věnována pozornost. Zůstaneme však i nadále při 25 Kč za osobu v produktivním věku. Zřejmě sem přicházejí lidé vnímavého srdce a štědřejších rukou. Díky Bohu za ně!

Lidmila Kováčová,
Železná Ruda

Paní Zima se neúprosně blíží, i když počátek listopadu připomíná šumavské babí léto.

Město v součinnosti s místními podnikateli, Železnorudským smíšeným sborem a Základní školou Železná Ruda připravilo pro místní děti, dospělé i pro hosty našeho města poslední víkend měsíce listopadu pár zajímavých akcí.

Pátek 25. 11. 2011 od 18 hodin -

Šumavská zabijačka v hotelu Belvédér.

Sobota

26. 11. 2011

od 8 hodin do 11 hodin dopoledne - První historická sběratelská burza v jídelně hotelu Belvédér.

Zájemci, kteří budou chtít zajistit stoly na svoje exponáty, prosíme, aby se ozvali na mobil

602 406 136 a nebo mail:

hotelgradl@emial.cz

Cena stolu 30 -50 Kč podle velikosti.

Vstup na burzu - zdarma.

Sobota 26. 11. 2011 od 13 hodin 4. ročník mezinárodní pivovarské soutěže **POHÁDKOVÉ PIVO 2012.**

Jedná se o čtvrtou nejvýznamnější a nejprestižnější soutěž malých pivovarů v naší republice. Ukončení kolem 18. hodiny.

Od 19 hodin vyhlášení vítězů, Mikulášská zábava s bohatou nadílkou, tombolou a vynikající skupinou WYJOU ze Stříbra.

Neděle 27. 11. 2011 od 10 hodin dopoledne mimořádná prohlídka Pivovarského muzea a strašidelné knajpy v hotelu Grád - mimořádně vstup zdarma.

Od 17 hodin u kostela slavnostní zahájení zimní sezony.

Projev starosty, vystoupení Železnorudského pěveckého sboru, razítkování Ježíškovou poštou a hlavně slavnostní rozsvícení vánočního stromu.

Zvonkový a lampionový průvod od kostela na Belvédér.

Tam malé překvapení, občerstvení, hudební a pěvecké vystoupení dětí ZŠ.

Zveme Vás srdečně všechny na tuto rozšířenou paletu akcí pořádaných na zahájení zimní sezony 2011 - 2012.

František Strnad

(Ilustrační foto VCH: připomínka loňského zahájení zimy)

Dům HORSKÉ SLUŽBY, Špičák 56, 340 04 Železná Ruda

tel. + fax: 376 397 100, pohotovostní číslo dispečera non-stop: 376 397 273

web: www.horskaslužba.cz, e-mail: hssumava@horskaslužba.cz

Odpolední zhodnocení záchrany osob pomocí vrtulníku

výcvik začal nácvikem a metodikou záchrany osob ze sedačkové lanové dráhy, kabinové lanové dráhy a záchrany paraglidisty z „drátu“ a ze stromu. Každá skupina byla vždy švýcarskými kolegy seznámena s ukázkou metodiky, s postupy záchrany a s potřebným vybavením. Potom probíhal vždy nácvik záchranné akce zakončený vyhodnocením celého cvičení, shrnutím shod

Záchrana osob pomocí vrtulníku

záchrannářů se stal zachráncem a zároveň zachraňovaným. Záchranná akce byla prováděna pomocí dvacetimetrového podvěsu pod vrtulníkem zn. LAMA. Ten zachraňoval i osoby ze skalního převisu ve skalním masivu nad Zermattem. Pro toto cvičení byla zvolena délka podvěsu 50 metrů. Při vyhodnocení celého cvičení pomocí vrtulníku byla oceněna především práce pilota, který s přesností švýcarských hodiniek nalétával na jednotlivá stanoviště, umísťoval a vyzvedával záchrannáře ze skalní stěny. Naši záchrannáři si tak mohli vyzkoušet záchranu ve vysokohorském prostředí s jednou z nejprestížnějších leteckých záchranných služeb na světě, která také zajišťuje během letní sezóny leteckou záchranu v Himalájích, kde běžně zachraňují horolezce z nadmořských výšek nad 6000 m n. m. Následující dny celé školení směřovalo do vysokohorského prostředí. Skupiny vykonaly pěší výstup na horu Breithorn do výšky 4159 m n. m. Dále proběhl nácvik záchrany osob z ledovcových trhlin, zásady pohybu osob na ledovci, vyhledávání a záchrana osob z lavin. Závěr praktické části cvičení byl směřován na pohyb ve skalnaté soutěsce a nácvik postupů při záchrane osob pomocí horolezeckého vybavení. Švýcarští kolegové nám předvedli své specializované pomůcky pro záchranu osob v horách, které používají při své každodenní práci. Nadstavbou celého školení

Vážení čtenáři,
začátkem října se Horská služba ČR zúčastnila specializovaného výcviku záchrannářů ve švýcarském Zermattu. Finanční prostředky se podařilo získat z Česko – švýcarského grantu pod názvem: „Záchrana osob v horském prostředí“. Výcvikem projde většina záchrannářů Horské služby České republiky.

První skupinu 24 záchrannářů ze všech pohoří České republiky čekal náročný týdenní výcvik ve vysokohorském prostředí pod horou Matterhorn. Lektory kurzu byli horští vůdci a záchrannáři pod vedením Bruno Jelka, který je vedoucím záchranných prací pro oblast Zermatt. Školení probíhalo v německém nebo anglickém jazyce a každá skupina byla rozdělena do čtyř oddílů po šesti záchrannářích s jedním vedoucím družstva. Specializovaný

Nácvik záchrany padáčkáře z drátu

Nácvik záchrany osob ze stromu

Nácvik záchrany osob z trhlin

a rozdílů práce záchrannářů české Horské služby a švýcarské Záchranné služby. Celý nácvik záchrany se důsledně piloval a opakoval celé následující dopoledne. Odpoledne se již zachraňovalo tzv. naostro pomocí vrtulníku. Během dvou hodin se celá skupina 24 záchrannářů vystřídala na sedačkové lanové dráze a každý ze

byla teoretická část, která byla zaměřena na krizové řízení záchrany osob v horském prostředí. Švýcarští kolegové nám ukázali činnost operačního střediska Zdravotnické záchranné služby kantonu Wallis. Seznámili nás s řízením a organizací všech složek v tomto kantonu, ukázali práci švýcarské policie, hasičů, Letecké záchranné služby - Air Zermatt a Letecké záchranné služby - REGA, včetně ústředního dispečinku na letišti v Zürichu.

Naši záchrannáři mohli díky společnému projektu poznat práci švýcarských kolegů, jejich metodiku záchrany, postupy a vybavení. Každý z frekventantů týdenního výcviku si přinesl řadu zajímavých poznatků a zkušeností, z nichž mnohé se dají využít i v našich horách.

Michal Janďura, náčelník Horské služby Šumava

Vážení čtenáři,

měsíc se s měsícem sešel a tento zpravodaj se vám dostává do rukou koncem listopadu, kdy si pomalu chystáme techniku a vybavení na sněhovou nadílku, aby nás nezaskočila. Stejně tak se blíží vánoce a s nimi používání svíček, různých svítidel a blikátek. Ujistěte se, že nejsou poškozené, aby nedošlo k úrazu elektrickým proudem či zkratu nebo požáru.

Události za období: 5. říjen – 4. listopad 2011

1x požár

1x dopravní nehoda

1x planý poplach

1x únik látek

3x technická pomoc

11. 10. 2011 – Odstranění nakloněného stromu, který se po větru částečně zlomil. Pomocí motorové pily byla větší část stromu, hrozící pádem na chatu nebo el. vedení, odstraněna.

15. 10. 2011 – Otevření uzamčeného pokoje na žádost Policie ČR. Podezření na úmrtí.

15. 10. 2011 – Naše jednotka vyjela na odstranění menší olejové skvrny, která zůstala na ulici Belvederská po poškození olejové vany osobního automobilu. Pomocí sorbentu byla přibližně 8m dlouhá skvrna odstraněna.

24. 10. 2011 – Po vyhlášení poplachu jsme vyjeli k dopravní nehodě dvou osobních automobilů na silnici do Hartmanic, u křižovatky na Keple. Na místě bylo zjištěno, že na silně namrzlé vozovce došlo ke dvěma nehodám osobních automobilů. S jednou Škodou Octavia dostala řidička smyk při výjezdu ze zatáčky a sjela do příkopu, kde zůstala v bahníšti. Druhá Škoda Octavia zůstala po sjezdu z vozovky převrácená na boku. Při našem příjezdu se řidiči nacházeli již mimo havarované automobily. Automobily byly protipožárně zajištěny a po vyšetření nehody se jednotka vrátila na základnu.

27. 10. 2011 – Po vyhlášení poplachu naší jednotce operačním střediskem HZS jsme vyjeli k požáru zahradního

domku v ulici Sklářská. Při jízdě na místo události byl již z dálky viditelný vycházející hustý dým mezi domy. Po příjezdu na místo nehody bylo zjištěno, že majitel pálí stará prkna a část dřevěné boudy. Bohužel o svém záměru zapomněl informovat náš sbor nebo operační středisko

HZS. Událost byla vyřešena domluvou.

29. 10. 2011 – V sobotních večerních hodinách jsme vyjeli k požáru kontejneru v Alžbětíně. Na místě jsme zjistili, že hoří odpad v betonovém kontejneru u jedné z místních tržnic. Pomocí vysokotlakého a později „B“ proudu, byl požár bleskově zlikvidován.

Mladí hasiči

Konečně nadešel den, na který jsme všichni od první zářijové schůzky MH čekali – 8. 10. 2011 jsme se ve 12:30 sešli před hasičskou zbrojnicí a záhy se vydali směrem Červené Poříčí, kde se konalo první kolo hry Plamen. Po příjezdu na místo jsme zjistili, že některé týmy závod kvůli opravdu špatnému počasí vzdaly, ale nás, jako správné horaly, nemohla rozházet velká zima ani prudký déšť.

Nástupní čas na štafetu CTIF jsme měli ve 13:30. Na tuto disciplínu nastoupila dvě družstva – družstvo A (Ondra a Jakub Ryškoví, Karel Hach, Jaromír Stoklasa, Ruda Latka, Jana Halamová, Denisa Strelcová, Lukáš Vychodil) a družstvo B (Růženka Franková, Nora Urbánková, Jana Halamová, Natálie Vlachová, Dagmar Ašková, Klára Hachová, Vojta Šmídl, Dominik Vizíng). Po odběhnutí štafety CTIF jsme měli několik minut na oddych a ve 14:30 nás již čekal závod požárnícké všestrannosti. Tento závod se skládá z pěti disciplín: 1) střelba ze vzduchovky, 2) základy topografie, orientace mapy pomocí buzoly a určení azimutu, 3) uzlování, 4) základy první pomoci a 5) požární ochrana – určení technických prostředků a co se čím hasí. Zde zastupovala Železnou Rudu tři družstva: družstvo A1 (Jakub a Ondra Ryškoví, Jaromír Stoklasa, Karel Hach a Ruda Latka), družstvo A2 (Jana Halamová, Vojta Šmídl, Dominik Vizíng, Nora Urbánková a Denisa Strelcová) a družstvo B (Růženka Franková, Klára Hachová, Natálie Vlachová, Lukáš Vychodil a Dagmar Ašková). Po ukončení tohoto závodu jsme odjížděli celkem spokojeni se svými časy i bodíky domů. Výsledky, které byly poslány vedoucím o několik dní později, předčily naše očekávání: družstvo A se umístilo na krásném 8. místě z 39 týmů! Naši vedoucí byli náležitě pyšní na osmé místo družstva A. Naši radost nezkalilo ani 38. místo družstva B, vždyť soutěžili převážně nováčci!

Budeme se snažit zůstat mezi první desítkou nejlepších a doufáme i v další postup na přední příčky žebříčku hry Plamen.

Aneta Šebelíková

Zpravodaj: Filip Brož

čtení pomáhá

Městská knihovna

V rámci Týdne železnorudské knihovny, který probíhal v polovině října, využilo nabídku roční registrace do knihovny zdarma 27 nových čtenářů. Během října navštívily knihovnu všechny děti z naší mateřské a základní školy. Nejmenší děti si poslechly pohádky, dozvěděly se, jak zacházet s knížkami a pak si je směly samy prohlížet. Větší děti se učily v knihovně vyhledávat knihy podle on-line katalogu v počítači, který naleznete na www.knihovnaruda.cz, stejně jako odkaz na Čtení pomáhá. Tento zajímavý projekt Martina Romana se snaží skloubit podporu dětského čtenářství s pomocí hendikepovaným lidem. Děti si vyberou knihu doporučenou odbornou porotou v čele se Zdeňkem Svěrákem, po jejím přečtení složí po internetu krátký test, který ověří, že knihu četly. Pokud odpoví všechny čtyři testové otázky správně, obdrží kredit 50 Kč, který mohou věnovat na jimi vybraný charitativní projekt. Po půlročním fungování je do projektu zapojeno téměř 60 tisíc českých dětí, které prostřednictvím přečtených knih rozdělily potřebným lidem 5 milionů korun.

Putování časem s paní Marií Malou

Dokumentární film Putování časem s paní Marií Malou, šumavskou autorkou, se kterou jste se mohli potkat 19. října v aule školy, můžete vidět na **ČT2 15. prosince od 17:20 hod.** Pokud by si někdo chtěl objednat DVD Člověk z ráje, který byl na setkání promítán, necht' se zastaví v knihovně.

Co je nového ke čtení

Pro malé děti můžete nově vypůjčit české pohádkové knížky Čerti nikdy nespí Jindřišky Kratschmarové, Hroší příběhy nebo O autech od Jiřího Kahouna. Zajímavá je kniha krátkých pohádek a básní od Ivana Martina Jirouse Magor dětem. Prvníáci mohou číst s rodiči z edice Zkusíme číst spolu nakladatelství Thovt, kde je text pro rodiče a větším písmem pro děti, nebo z edice Svět ukrytý v abecedě, kde najdete některá slova nahrazená obrázky. Pro samostatné malé čtenáře máme novou

knihu prvního čtení Mašinky od Güntera Grüna a Špiunku Fionu od Bettiny Belitzové. Starší děti, věřím, že ocení další díly příběhů Čtyři a půl kamaráda, pokračování Arthura od Luce Bessona nebo zfilmované Krysáky Jiřího Žáčka. Straka v říši Entropie Markéty Baňkové je nová kniha bajek pro dospělé i děti, humornou formou přibližuje klasické fyzikální zákony, luští záhady existence a fungování světa. Kluci si mohou půjčit čtyři nové detektivky Fabiana Lenka z edice Zločinu na stopě, pro holky je připraven zrovna vydaný pátý díl Vandy od Dagmar Geislerové, tentokrát Vanda – Šíleně slavná, novinka Lenky Lanczové Blbej fór nebo dvě knihy příběhů od Jacqueline Wilson. Kniha doktora Otty Kaskouna Šumavská putování potěší snad všechny čtenáře. Autobiografické vyprávění Hany Andronikové Nebe nemá dno se odehrává v jihoamerickém pralese, v USA a v Čechách, o archeologických průzkumech pojednává dobrodružný román Nebeská řeka Elizabeth Peters, příběh dvou námořníků, kteří uprchnou z velrybářské lodi

vypráví Ráj kanibalů od Hermana Melville. Ženy si mohou vybírat z románů Tání Kubátové Dlouhán odnaproti nebo Abstinentka, Madeline Hunter Hříšník a Pokušitel, Zuzany Franckové Úsvit nad Kilimandžárem, Eloise Caron Zrada nejen zabolí nebo Richrda Paula Evanse Slunečnice. Pro milovníky thrillerů a detektivek jsou připraveny k půjčení Dny hanby a Do úsvitu Philipa Shelbyho,

Mistr zločinu a Čtvrtý v pořadí od Jamese Pattersona, Neznámá pravidla a Nebezpečná minulost od Davida Morrela nebo Tenkrát naposledy od Mary Higgins Clark. Tři díly Příběhů z francouzských dějin Jiřího Kovaříka provedou čtenáře francouzskými dějinami od nejstarší královské dynastie Merovejců po pád Napoleona. Již je k dispozici kniha Bohumila Hrabala Obsluhoval jsem anglického krále, která v knihovně chyběla, stejně jako Kopí osudu, pokračování Ságy rodu Courtneyů od Wilbura Smitha.

Předvánoční prodejní výstava knih

Od poloviny listopadu do poloviny prosince probíhá

v knihovně prodejní výstava převážně dětských knih z nakladatelství Thovt a Fragment za rozumné ceny, obvykle o třetinu nižší než v obchodech. Kdykoli v otvírací době knihovny, tedy v pondělí, úterý nebo čtvrtek odpoledne, si můžete přijít vybrat dárek pro své blízké.

Martina Najmanová
(Foto: autorka; děti z mateřské a základní školy v knihovně)

Železnorudský klub

zve všechny přátele vycházek
a příjemných setkání

ADVENTNÍ SETKÁNÍ U BARBORY

Přivítá Vás teplo ohně a dobroty k jídlu a pití

Subota 3. prosince 2011 ve 13.00 hod.

Kaple sv. Barbory u žel. stanice

Železná Ruda-město.

Tom Sawyer

Ve středu 19. 10. 2011 v doprovodu paní učitelky Pluhařové, Kulhánkové a Marešové 5., 6., 7. třída viděla v Kulturním domě Sokolovna v Sušici vystoupení s názvem Tom Sawyer. Příběh byl o dvou chlapcích zažívajících různá dobrodružství. Herci sklídili velký potlesk. Představení bylo zábavné. Už se zase těšíme, až se „ulejeme“ ze školy.

Aneta Podroužková, Marie Meszárosová a Kristýna Strouhalová, žákyně ZŠ

HALLOWEEN

Úterý před podzimními prázdninami proběhlo ve škole již tradičně ve znamení bujarých oslav Halloweenu. Přestože tento anglosaský lidový svátek, který se slaví 31. října, nemá v České republice příliš dospělých příznivců, děti ho přímo zbožňují. Důkazem toho byl den plný veselého strašení, smíchu a rozzářených dětských očí.

Ráno se s příchodem žáků škola proměnila ve strašidelný zámek. Chodbami se rozléhalo skučení duchů a příšer, v temných koutech číhali upíři lační lidské (někteří také učitelské) krve a sem tam zazářila v ranním šeru i bílá kost kostlivce. Nouze nebyla ani o čarodějnice, čerty a mumie. První dvě hodiny strávily děti ve svých třídách, kde řešily spoustu halloweenských úkolů, doplňovaček a strašidelných slovních úloh. Když se žáci o velké přestávce dostatečně posilili (mimo jiné také čokoládovými pavouky a upířími zuby), nemohli se již dočkat společných soutěží v tělocvičně. Zde děti soutěžily v netopýřím slalomu, procházely co nejopatrněji žhavým peklem a snažily se rychle sesbírat všechny pavouky. Na závěr dostali chlapci a děvčata sladké odměny a rozutekli se do svých domovů pořádně uživat prázdnin.

A co vy, nezapomněli jste si na Halloween také rozsvítit vydlabanou dýni na ochranu před zlými duchy? A jestli se duchů nebojíte, zkuste to někdy jen tak, třeba pro radost dětem.

Interview

V měsíci říjnu jsme se zeptali paní učitelky Veselé na pár otázek ohledně školy.

Jakou jste studovala střední a vysokou školu?

- Střední pedagogickou školu v Prachaticích a Univerzitu Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

Jaké je to mezi samými staršími kolegy?

- Jsem spokojená. Myslím, že kolektiv je velmi dobrý.

Chtěla jste být učitelkou už od mala?

- Ne, chtěla jsem být počítačový grafik.

A co vás zavedlo k tomu stát se učitelem?

- Dlouho jsem váhala s výběrem školy a nakonec mi pomohly výsledky PROFI testů. Byla mi tenkrát doporučena pedagogická škola. Jelikož se zde vzdělávají budoucí učitelky mateřských škol, není tato škola zaměřena jen na všeobecně vzdělávací a odborné předměty, ale i na výchovu. Získala jsem tak další čtyři roky, abych se rozhodla, co chci v životě dělat. A dnes jsem tady.

Ze školy i za školou

Jaký je podzim

Ukázka ze žákovských prací

Stojím v gumovkách v louži, kterou zde nechal včerejší déšť. Jsou poslední dny, kdy slunce ještě trochu hřeje a lehce osvětluje naše unavené tváře. Našla jsem si místo pod vysokým, léty poznamenaným dubem. Slunce již začíná zapadat za obzor a já už mám jen pár chvil na to zahledět se do teplých barev zahalujících přírodu.

Podzim sám o sobě má mnoho tváří a každý den nám ukazuje jinou. Někdy slunce září tak, že vyrazím ven jen tak v lehkém svetříku, jindy oblékám zimní kabát. Toto spíše smutnější období působí na každého trochu jinak. Na jednu stranu mám pocit, že všechno končí, připravuje se na tuhou zimu a ukládá vzpomínky ze zbytku léta, které se nám rozpouští jako cukr v kávě. Z druhého pohledu ale připouštím, že po něm přijde krásná, bílá zima. Vystřídají se skoro tak rychle jak den s nocí. V podstatě se nasnídáte babího léta a začínající školy, k obědu si dáte první sníh a než se stihneme navečeřet je podzim pryč.

Všechny listy ze stromů už opadaly a posadily se na vlhkou, chladnou zem. Záleží jen na vaší fantazii, jestli uvidíte obrazce z pestré zbarvených lístků poletujících po okolí.

Zamyšleně sedím, když v tom mi začnou na obličej dopadat těžké dešťové kapky. Lidé bez tváří začínají vytahovat deštníky a prchají před deštěm. Já si však užívám i ten. Přijde mi, že po dnešku lépe rozumím přírodě. Pomalu se ploužím domů, promočená na kost, ale s hřejivým pocitem v srdci.

Michaela Abbrámová, Tereza Roubalová

Z ředitelského šuplíku

Čas letí, školáci a učitelé mají za sebou první čtvrtletí školního roku. Ve středu 23. listopadu se sejde na své čtvrtletní pedagogické radě učitelský sbor, aby shrnul výsledky vzdělávání za uplynulé období. Odpoledne od 15:30 a 16:00 se sejdou učitelé I. a II. stupně s rodiči školáků. Během třídních schůzek se uskuteční volba do školské rady na nové tříleté funkční období.

Kromě výchovně vzdělávací práce se učitelé školy a školky zapojili do mimoškolních aktivit. V hudebním kroužku paní učitelky Moniky Najmanové se děti učí hrát na různé hudební nástroje. Své dovednosti přestaví na adventním koncertě ve škole 16. prosince. Další umělecký kroužek, výtvarný, vede paní učitelka Šárka Štádlerová. Velký úkol obhájit loňské super výsledky mají školáci pod vedením paní učitelky Jany Proškové ve zdravotnickém kroužku. Německý jazyk si školáci zdokonalují v kroužku s paní učitelkou Danielou Pluhařovou a angličtinu zase s paní učitelkou Lucíí Kulhánkovou. Ostatní mimoškolní aktivity se odehrávají v tělocvičně a na hřišti. Děvčata se připravují pod vedením paní učitelky Jany Proškové na soutěže ve sportovní gymnastice. S mladými volejbalistkami a atlety trénuje ředitel školy Ctirad Drahorád. Lyžaři běží a mladí sjezdáři se připravují v rámci sportovních oddílů Tatranu a Ski klubu. O velkou skupinu školáků, kteří rádi kopou do fotbalového míče, se starají trenéři fotbalu ze SRKu. Podle norem ministerstva jsme škola malá, ale počet zájmových aktivit, které dětem nabízíme, výrazně převyšuje nabídku i výrazně větších škol. Všem, kdo věnují svůj čas této práci, patří velké uznání. Ctídra

Zprávy z mateřské školy

Novinkou v MŠ je 11 nových oboustranných stojanů na malování ve třídě Čmeláků, které pro děti zařídil a přivezl Vladimír Čech z ENIF – Evropský nadační integrační fond. Předškolní děti měly možnost následně „nového daru“ využít s malířem a ilustrátorem Josefem Pospíchalem ze Železné Rudy, který 26.10. přišel za dětmi do MŠ.

Pan Pospíchal zajímavě vyprávěl o kreslení a malování do učebnic i časopisů. Při písničkách, které děti zpívaly, jim nakreslil pěkné obrázky. Prostor pro svoji malířskou fantazii dostaly i děti u svých nových stojanů. Ke svým obrázkům jim pan Pospíchal připojit ještě každému drobnou kresbu a svůj podpis na památku.

Přijďte se podívat na naši výstavu v MŠ před třídou Čmeláků. Panu Pospíchalovi děkujeme za nádherný zážitek, který byl i pro nás paní učitelky nezapomenutelný.

Ve třídě Sluníček

proběhlo zajímavé odpoledne nalažené na podzimní téma – zdobení dýní. Příjemná atmosféra ve třídě zalité sluncem podpořila výtvarnou aktivitu dětí i rodičů.

Všechny děti z MŠ navštívily knihovnu v rámci TÝDNE KNIHOVEN.

Čmeláci jako předškoláci se zapojili do zajímavé akce CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM.

At' jsou podzimní dny sluncem prohráté!

Míla Hájková, učitelka MŠ, foto: archivMŠ

Josef Pospíchal kreslí pro děti v MŠ

Žijí mezi námi

Luboš Novotný

Luboš Novotný řeší s dětmi domácí úkoly, posílá je napást ovce a mně zatím nabízí domácí žruďl, který napekla jeho žena Blanka. Díváme se oknem ven směrem k hřebenu Jezerní stěny a tipujeme, kdy asi přijde sníh. Taková normální činnost. Jen s tím rozdílem, že Luboš je vozíčkář. Jinými slovy postižený spoluobčan. To, co nám trvá minutu, jemu trvá pět minut. Pohyby ochrnutých rukou jsou pomalé, ale přesto dosáhnou cíle. Umějí ho obsloužit alespoň v tom nejnnutnějším. Jsou to ruce, které se nikdy nevzdaly.

Luboš Novotný s manželkou Blankou, syny Vojtou a Ondrou na terase svého domu na Špičáku.

(Foto: Václav Chabr)

Urpupnost

Luboš se narodil v roce 1965, vystudoval Střední průmyslovou školu, vojnu trávil jako řidič. Jeho otec byl automechanik, maminka pracovala jako zubní lékařka. Po vojně pracoval v klatovské Škodovce a potom v Západočeských drubežářských závodech jako technik. Zároveň jezdil na lyžích, hory ho vždycky lákaly. Často přemýšlel o tom, že nechá město městem a půjde dělat vlekaře na Špičák. Přestěhoval se tam koncem osmdesátých let a bydlel na několika místech Sportovního areálu Špičák – v tzv. buňkách, v bytě nad tělocvičnou nebo v poháněcí stanici vleku. Nejprve sám, později s rodinou. Bydleli ve dvou místnostech. Vzpomínám si na pár návštěv u nich. Navzdory velmi omezenému prostoru jsme nepoznali tak veselou, přátelskou rodinu. Později bydleli v Okálu Sportovního areálu, kde je po Lubošově úrazu nechali majitelé Josef Tremel s Vladimírem Kasíkem a vedení TJ SA Špičák za velmi dobrých podmínek několik měsíců bydlet. Ale to předbímám.

Luboše lyžování lákalo od mala. „Dávalo mi urpupnost,“ říká. „Pravidelné trénování na lyžování mne naučilo určité disciplíně a sebezapření, abych to později všechno hned nevzdával. Na jedné straně jsem byl schopen běhat až do úplného vyčerpání, ale později, když jsem se stal závislý na alkoholu, jsem denně pil tak, že jsem několikrát týdně nedošel z nádraží na areál a spal do rána někde při cestě,“ světluje se Luboš. Luboš totiž v životě nepotkal jen sport. Řešil i problémy s pitím. Ty má hodně lidí, ale pro Luboše mají zvláštní význam. „Hodně jsem se zabýval existenciálními otázkami, chtěl jsem vědět, jak funguje svět, proč je v něm tolik zla,“ vysvětluje. „Chtěl jsem činit dobře, ale většinou jsem udělal zlo.“ Nedovedl na to reagovat jinak než alkoholem. To bylo také špatně. A tak aspoň druhý den šel někomu s něčím pomoci. I panenský Špičák, daleko

od nástrah města, nenabídl alternativu. „Hospoda tu byla blíž než v Klatovech,“ říká Luboš. Ale zároveň se začala rýsovat úplně jiná vize života. Začalo to v roce 1987. „Tehdy jsem byl na třídenním punk-rockovém festivalu v Polsku. Během přestávek chodili účastníci do města, kde je kněží zvali do kostelů na přednášky nebo filmová promítání. Taky jsem se šel podívat. Při vstupu do jednoho kostela jsem ponořil ruku do svěcené vody, abych se pokřtěl, jako to dělali ostatní, ale přepadl mě obrovský pocit strachu smíšený s úctou k něčemu, co nás přesahuje a zároveň jsem v tom viděl své pokrytectví. Musel jsem z kostela utéct.“ I tento moment později ovlivnil jeho život: setkání s něčím silnějším než jsme my sami.

Setkání s Bohem

„Někdy v létě 1988 jsem byl blízko Mariánských Lázní přítomen u křtu kamaráda. Prožil jsem tam takový vnitřní otřes. Osobní pocity a prožitky jsou však těžko popsatelné. Oslovil mě Bůh. Z Něčeho, co jsem tušil, že je nad námi, se stal Něčím, kdo chce být ve mně, v nás. Prožil jsem, od Něj pozván k životu s Ním,“ líčí Luboš Novotný. „Seděl jsem tam tenkrát u stolu a nejdou jsem se začal třást, díval jsem se na sebe jakoby z odstupem, jak se mnou škube celé tělo. Zvedl jsem se, šel jsem ven, a přešlo to. Po návratu ke stolu se však třesení dostavilo znovu. Jakoby mne někdo držel za ramena a lomcoval se mnou. Najednou jsem věděl, že je tu se mnou Hospodin, Stvořitel, Bytí samo. Neviděl jsem Ho, ale věděl jsem to. Současně jsem zakusil pocit důvěry a respektu malého kluka před milujícím tátou. Úžasný stav. Porozuměl jsem evangeliu, tomu, že Kristus zemřel za mé viny a byl vzkříšen pro moji spravedlnost. V modlitbě jsem Ho pozval do svého života. Od té chvíle přišla vytoužená vnitřní svoboda. Od pití, kouření, lhaní, podvádění, ale především vnitřní svoboda k životu s čistým svědomím, s Bohem.“

Zajímavý duchovní obrat u člověka, který byl zvyklý myslet a jednat rozumově a technicky.

Dům s výhledem na Jezerní stěnu

Roku 1993 se Luboš oženil už jako člověk, který žije s Bohem. Postupně se mu a jeho ženě Blance (pracovala také ve Sportovním areálu Špičák) narodily tři děti: Klára, Ondra, Vojta. A rodinná idyla pokračovala dál. Roku 1998 koupili Novotných dům v lokalitě pod Statkem, říkalo se tu Na Děvině. Byl to vybydlený dům, který prodával restituent. Luboš ho za občasně pomoci kamarádů pomalu začal rekonstruovat. Totální rekonstrukce od sklepa až na půdu, při níž zbyly jen obvodové zdi. Trvalo šest dlouhých let, než se do něj mohli nastěhovat. Dnes je to příjemný, lidsky řešený dům, kde je radost pobývat. Má pět pokojů, kuchyni a terasu. Dřevěné schodiště uvnitř, novou střechu. Ústřední topení na dřevo. A také malý výtah.

Úraz

Asi po deseti letech od setkání s Bohem však nezabránil pomalu se vkrádající domýšlivosti. „Povedu si život tak, jak chci já, Bože nemluv mi do toho,“ vzepěl se. Do jeho života se vrátilo všechno to, z čeho ho Bůh před lety vysvobodil. Ba i víc. „V roce 2003 jsem se jednou v noci s kamarádem vrátil z kulečnicku. Zastavili jsme se vykoupat. Vylezl jsem na zábradlí a skočil. To je to poslední, co si pamatuji. Ztratil jsem vědomí. Patrně mě kamarád vytáhl a zavolať Horskou službu, potom lékařku Zdeňku Bártovou a nakonec vrtníkní. Nebýt jich, tak si dnes patrně nepovídáme,“ vzpomíná Luboš. Jeho krční obratle byly rozdrčeny a mícha přerušena. Téměř na nic si z těch prvních dní v plzeňské nemocnici nepamatuje. Následovala specializovaná spinální jednotka v Brně. Tam si začal uvědomovat, že je v úplně jiné fázi života. Pamatuji se, že tehdy jsme ještě doufali, aspoň my, kdo jsme do toho tolik nevěděli, že se z toho Luboš nějak vykreše. Že jeho ruce zase začnou opravovat lyžařské vleky, montovat vázání nebo řídit rolbu. V Brně mu došlo, že dostal novou šanci. A že přesto přese všechno bude muset jít nějak dál.

Pak strávil rok v Lázních Košumberských u Luže pro pacienty s poraněními páteře. Během té doby dokončovala Lubošova žena Blanka rodinný dům Na Děvině narychlo, sama ale s vydatnou, nejen manuální, ale i finanční pomocí Lubošových kamarádů ze Sportovního areálu, Horské služby a církve. Díky

jim všem se mohli koncem roku 2004 nastěhovat.

Život po úrazu

„Kde se stala chyba? Odpověď byla jednoznačná. Už nějakou dobu si přece chci žít podle svého. To první rozhodnutí bylo, vrátit se k Hospodinu. Jako ten syn, co si myslel, že už všechno ví, pak si natloukl a došlo mu, že doma je to pravé místo k životu a vrátit se tam je to nejlepší, co může udělat. Úraz byl prostě důsledek mého selhání,“ říká zcela otevřeně Luboš. Také si uvědomil, že vozíčkáři, mezi které nyní patří, nemusí žít v ústavech jako za komunismu. „Jen neumějí stát nebo chodit,“ dodává. „Je to jakoby si někdo zlomil nohu.“ Život po úraze znamená i papírování. Invalidní důchod. Vyplňování žádostí. Psaní dopisů na úřady. Většinu mužských prací musela převzít jeho žena. Sekat dříví, topit, obstarat zahradu nebo ovce, nákupy, vozit děti, chodit na úřady. „Denně mě musí pomoci ukládat ke spaní a ráno k protažení. Přes den je stále mnoho činností, které bez její, pomoci nebo bez pomoci dětí nezvládnou,“ vysvětluje Luboš. „Psychika mé ženy musela dostat hrozně zabrat. Také jsem si brzy po úraze uvědomil, že celé tělo rychle odejde, pokud s ním nebudu cvičit.“ Dnes Luboš rehabilituje celé dopoledne. Někdy se do toho musí hodně nutit. „Urpnutost, kterou jsem dřív pěstoval při sportu teď přišla vhod. Denně se musím přemáhat.“

Od roku 2006 pracuje pro různě zaměstnavatele, jde o administrativní práce, které se dají zpracovat doma a poslat počítačem. Zakázky shání na internetu nebo u kamarádů. Odpoledne se věnuje většinou dětem. Občas jezdí do lázní pro lidi s poškozením míchy nebo do centra

Paraple. „To, že člověk nemůže chodit, je jen část problému,“ říká Luboš. „Mnoho dalších zůstává skryto. Úraz znamenal pro Luboše i to, že se nemůže dětem věnovat jako běžný otec. „Je pro mě někdy těžké zápasit s vinou, že nejsem schopen dětem poskytnout některé jejich požadavky. Pak si ale uvědomím, že jim můžu dát něco jiného, například to, že jsem s nimi. Mohl jsem tu také nebýt.“ Osm let po úraze se Lubošovi zlepšila motorika i psychika. „Hodně mi chybí manuální práce. A někdy se mi zasteskne po tom jak pod nohama šustí suché listí nebo pokrývá sníh. Můj život hodně určuje to, jaký mám vztah s Bohem. Někdy na tom nejsem dobře sám se sebou.“

Rodina a další radosti

Největší radost dělá Lubošovi rodina. „Dělá mi radost, když jsme spolu. Dělá mi také radost, že jsou všichni zdraví. Je důležité, aby děti dělaly to, co je baví a my jim to chceme umožnit.“ Luboš nežije osaměle. „Zůstala mi spousta kamarádů z práce, z Horské služby, z církve. Jezdí sem za mnou a to mi pomáhá, především v zimě, kdy se šest sedm měsíců nedostanu mimo dům. Každé roční období má své kouzlo, ale ta teplejší, kéž mi to ve Sportovním areálu odpustí, už mi vyhovují víc,“ říká Luboš. Jezdění na elektrickém vozíku patří k Lubošovým letním radostem. „Nejdál jsem dojel do Staré Hůrky, odtud až nahoru na Polom a pak do Železné Rudy. Celkem pětadvacet kilometrů. Víc v kopcovitém terénu baterie nevydrží.“ Vozík stál 150 000 Kč a přispěla na něj pojišťovna. Radost mu dělají i jednodenní výlety v doprovodu ženy, kamarádů z Horské služby Šumava nebo přátel. Byli například v Akvaparku v Erdingu u Mnichova. Nejraději jezdí s dětmi, ale už jim přestává stačit. Radost mu dělají

i jednodenní výlety v doprovodu ženy, kamarádů z HS nebo přátel. Problémem bývá bezbariérovost staveb a cest a někdy také bariéry v myšlení lidí ve vztahu k postiženým.

Křesťanské společenství

Křesťanské společenství v Klatovech vzniklo v roce 1992. Patří k protestantským církvím. V Železně Rudě se scházejí dvakrát týdně. „Každý z nás máme jinou minulost, jinou zkušenost, ale stejný cíl. Navzájem se učíme žít s Bohem a přiblížit mu,“ říká Luboš. „Je to velmi prosté, ale zároveň někdy ne úplně jednoduché, uchovat si čisté svědomí před lidmi, před sebou, ale především před Bohem.“ říká. „Chci zpátky k Bohu, chci věřit, ale někdy je to obtížné.“

Železná Ruda

Luboš jezdil za komunistů do Železné Rudy jen z nutnosti. „Přišlo mi to jako město prošípané komunistickou ideologií,“ zmiňuje a pokračuje: „Hodně se přirozeně změnilo k lepšímu, přestože často uplatňovaná demokracie s egoistickým myšlením také není nic, co by obyvatelům města prospívalo. Lidé by měli slevit ze svých osobních zájmů a táhnout víc za jeden provaz. Království vnitřně rozdělené pustne,“ osvětluje situaci města pomocí citátu z Písma. Problémy Železné Rudy jsou pro Luboše nicméně podobné těm všelidským: „Převažuje způsob myšlení, kdy naše okolí je tady proto aby nám sloužilo, místo abychom my spíše poslouchali jemu. Rád bych se se čtenáři rozloučil větou z Kristových úst z Lukášova evangelia 6.kapitola, 31. verš: Chovejte se k lidem tak, jak chcete, aby se oni chovali k vám.“

Radovan Holub

SOUTĚŽILI JSME !

15.října se konal na zámku Kozel **Mezinárodní festival pěveckých sborů - sborová soutěž duchovní hudby.**

Mezi soutěžícími byly sbory z Čech, Slovinska a Německa. V porotě, která hodnotila výkony sborů, zasedali opravdoví odborníci. Jiří Kolář - pracuje jako profesor v poradních sborech, uměleckých radách, přípravných výborech a porotách národních i mezinárodních sborových soutěží a festivalů doma i v cizině. Zdeněk Vimr, pedagog na fakultě hudební kultury ZPČ univerzity v Plzni, je sbormistrem plzeňské opery. Je často členem poroty na národních i mezinárodních sborových festivalech a uznávaným znalcem sborové tvorby. Hellmuth Drewes se podílí na mnoha mezinárodních akcích a často působí jako porotce v řadě mezinárodních soutěží.

Po dni plném emocí a zážitků nastalo vyhlášení výsledků této mezinárodní soutěže. A pak...pak přišla neuvěřitelná radost ze získání "STŘÍBRNÉHO PÁSMA"! Velké ocenění naší práce, ale navíc dárek k 5. výročí vzniku našeho sboru.

Hodně jsme se radovali, hodně se

poučili a tak zbývá jediné k napsání - **Martine Červenko, díky.**

Více informací na-
www.agencyMTA-Stadler.com

Železnorudský smíšený sbor zve na Vánoční koncerty :

26.11. v 18.00 v Hojsově Stráži

27. 11. v 19.00 ve Frauenau

10. 12. v 18.00 v Železně Rudě

18. 12. v 15.00 vystoupení na Mezinárodním adventním trhu v Bayerisch Eisenstein

26.12. v 18.00 ve Velharticích

27.12. v 18.30 v Bayerisch Eisenstein

Libuše Löffelmannová
Fotografie z činnosti sboru si můžete prohlédnout na adrese:
<http://www.zeleznorudskysbor.xf.cz>

Naši podnikatelé a služby

OliOptik Alžbětín

Olga Šafránková, Libuše Veinerová, Milan Veiner

Práce se sklem má na Šumavě svou tradici. Vždyť sklo se tu brousilo po staletí. Oli Optik v Alžbětíně je rodinný podnik, který v roce 2000 založil Zdeněk Ploub s dcerou Olgou Šafránkovou. Oba měli k optice blízko, Zdeněk Ploub pracoval dlouhá léta v nýrské Okule a Olga vystudovala optometrii a také měla zkušenosti z Okuly. Dnes najdeme v příjemné provozovně s dílnou a dobrým přístrojovým vybavením majitele a provozovatele Olgu Šafránkovou (1977), Libuši Veinerovou (1974) a jejího manžela Milana (1971), který nebývá za pultem, ale vzadu v dílně jako technik. „Baví mě titěrná práce,“ říká. Libuše Veinerová pracovala několik let jako administrativní pracovnice a působila i v klatovském Investtlu. Všichni chtěli začít samostatně podnikat. Problém bylo najít prostor. „Chtěli jsme Železnou Rudu. Optika zde není a máme to tu rádi. V roce 2000 tu ale byly drahé nájmy, zejména v centru Rudy. Chtěli jsme do centra, ale tehdy to nebylo možné. Táta a Olga chtěli vybudovat optiku, která nebude mít těžké dveře se zlatou klikou, ale bude dobře zapadat do zdejšího prostředí a dobře sloužit zákazníkům,“ vzpomíná na začátky podnikání svého otce Libuše Veinerová. I když je provozovna, co do velikosti skromnější, investice do přístrojového vybavení nebyly malé.

Optika s výhledem na Velký Javor

Není každá optika s výhledem na majestátní horu, na panorama s barokním kostelem za hraniční čarou. To hlavně na obchodu je ale vnitřek. Přístroje. Nejdůležitější je přístroj, který si obkreslí tvar obruby brýlí a přesně do ní zabrousí skla. Další v řadě přístrojů je fokometr. Ten měří dioptrické hodnoty čočky, tedy skla. Vedle tohoto přístroje stojí refraktometr. Ten zas

pro změnu měří zrak, určuje počet dioptrií, ale nenahrazuje odborné vyšetření lékaře. „Jen lékař se dokáže podívat do pozadí oka, a zjistit, zda se v něm neskrývá oční zákal nebo jiné podobné onemocnění,“ říká Milan Veiner. Veinerovi si zvolili cestu, uspokojit jak náročné, tak méně náročné zákazníky a dopřát jim kvalitní zboží. Brýlové čočky preferují většinou od renomované německé firmy Rodenstock, která je už po čtyři generace v rukou jedné rodiny. A tady právě začíná detektivka. Brýlové čočky totiž už dávno nejsou jen jednoduchá jednoohnisková skla buď na blízko nebo na dálku. Vývoj vedl přes bifokální čočky (to jsou ty, u kterých se ostrým lomem dělí zóna vidění na

dálku od zóny na blízko a umožňují ostré vidění na dvě vzdálenosti.

Dnes už jsou však celkem běžné multifokální brýle s progresivní čočkou, jejichž výhodou je ostré vidění i na střední vzdálenost, a to díky plynulému přechodu mezi zónami na čtení a na dálku. „Drtivé procento lidí si na multifokální brýle lehce navykne zvláště při trvalém nošení a jsou pro ně velkým přínosem pro kvalitnější život.“ zdůrazňuje Milan Veiner.

Individuální práce

Majitelé OliOptik zdůrazňují, že brýle zraku pomáhají jen pokud jsou individuálně zaměřené (centrované) očím jejich nositelů – na rozdíl od „hotovek“ zakoupených v obchodních řetězcích. „Také zaměstnání zákazníka se zohledňuje při výběru materiálu čoček, příp. obrub,“ říká Libuše Veinerová. „Případně pro stavebního dělníka jsou vhodné jiné materiály než pro řidiče z povolání nebo úředníka u počítače.“ Právě na horách oceníme brýlové čočky, ať už do jedno- či více-ohniskových dioptrických skel. Antireflexní úprava kromě estetického hlediska také odbourá rušivé odlesky z okolí. Před vybroušením čočky do brýlí jsou důležité i jiné věci, například výška zorničky, oční rozstup nebo případně u nejvyšších tříd brýlí úhel sklonu očníce. „Supermarketové brýle tyto požadavky neplní a v konečném efektu vedou k poškozování zraku,“ dodává Veiner. Nejvyšší třída mezi individuálně zaměřenými multifokálními čočkami jsou brýlové čočky Impression. Vyrábějí se podle individuálně zhotovené čočky doslova na míru. Díky nim je vidění

skutečně komfortní, ale je třeba si připlatit – brýle pak přijdou na částky kolem 10 000 Kč a je třeba počkat zhruba týden, než se vyrobí. Naopak do druhého dne bude mít zákazník tónované brýle a do jedné hodiny, tedy na počkání, jsou k dispozici jednoohniskové brýle běžné neboli sférické.

Obroučky

Brýle, to je takový malý strojek, který musí fungovat jako celek. Kromě brýlových čoček jsou důležité i obroučky nebo jiné doplňky, jako například polarizační předvės – z dioptrických brýlí takhle pomůcka udělá brýle sluneční. V zásadě jsou k dispozici celoobrubry, vrtané nebo vázané obruby. Jsou i brýle s výměnnou stranici, lidově nožičkou. Stranici si majitel brýlí zvolí podle oblečení. Nebo podle nálady. Jsou i ultralehké obroučky a další speciality. Laciné, ale spolehlivé obroučky se dají pořídit i za poukaz od lékaře, jsou tedy v podstatě hrazené pojišťovnou. Co se týká značek, v Oli Optik nepreferují jednu značku. Při poruše brýlí zakoupených v Oli Optik zajišťuje firma bezplatný servis. Oba manželé ale zdůrazňují nutnost zajít aspoň každé dva roky k očnímu lékaři. „Pracujeme nejraději podle zadání lékaře,“ vysvětlují.

Prodávat v Železné Rudě

Z obchodu Oli Optik je výhled na magický Velký Javor. „Jsme turistická rodina, máme Šumavu rádi, prochodili jsme ji už celou,“ říká o vztahu k regionu Milan Veiner. Možná někomu mohou vadit hromady kanýstrů nebo trpaslíků v okolních obchodech, ale i v tomto punktu se situace zvolna lepší. Sousedy Oli Optik bude brzy lékárna, tedy klasický, respektovaný obchod.

Otevírací doba Oli Optik, Alžbětín 48, 340 04 Železná Ruda:

Pondělí 9-17

Úterý zavřeno

Středa 9-17

Čtvrtek 9-12

Pátek 9-17

Tel. 376 387 000 nebo 723 654 460, mail optika@olioptik.cz
www.olioptik.cz

Radovan Holub

Olga Šafránková, spolupodnikatelka Optiky v Alžbětíně, se zákazníkem

Dům, který zaujme

Na Vyhlídce Hojsova Stráž

Druhý nejstarší hostinec ve vsi (mimo Frischwinkl na Brčálíku) je od roku 1811 dnešní čp. 7 (Penzion Na Vyhlídce). Dříve zde stávala dřevěná kolna při silnici jako majetek Woferlhofu, kterou zde postavil Georg Zelzer. Jeho bratr Wolf Zelzer přistavěl ke kolně domek a prodal vše synům Zelzerbaueru převodem 22. dubna 1817 za 400 zl. V tomto převodu zaknihováno je též vodní právo pro Woferlhof, dnešní čp. 3.

Josef Zelzer neměl právo se ženit, a proto odevzdal dům manželům Janu a Marii Anně Pscheidtovi, kteří dům znovu seřídili a založili v něm hostinec.

V povolení ke zřízení hostince je více výhrad, které musel Pscheidt splnit, aby dostal koncesi na hostinec, který byl již druhý ve vsi. Krajský úřad vyslal 4. dubna a 27. května 1820 ohledací komisi, která na místě zkoumala stav a která zjistila: „...že rozšířením na společenství s Johanem Zellnerem označeno býti musí, protože bez svolení prvního hostince v Eisenstrassu (Hojsova Stráž) přebytně jest zřízení druhého hostince a skrze blízkost školní budovy a vyučování ve škole porušováno by býti mohlo, takže povolení ke zřízení nebudiž udělováno“. Vzdor tomu Johan Pscheidt ve

zřizování budovy pokračoval a také později dosáhl, že hostinská koncese byla mu udělena. Celý vtip spočíval v tom, že syn Pscheidtův Lorenc se oženil se Scholastikou Pflanzarovou z příbuzenstva majitele pivovaru, který se přimluvil o zřízení hostince. Nedostavěnou budovu odevzdal Johan Pscheidt novomanželům 12. ledna 1832. Takto nedostavěnou budovu manželé pronajali Josefu Oberhoferovi, který dokončil jak stavbu domu, tak i zřízení hostince.

V roce 1844 Lorenc a Scholastika

Text a foto: Václav Chabr

Pscheidtovi prodali převodem 21. listopadu 1844 hostinec za 1000 zl. Jiřímu Zelzerovi, který mu dal přezdívkou „Girgl“ nebo též „Zelzergirgl“.

Tento Jiří v roce 1871 odevzdal hospodu synovi Adamu Zelzerovi, který však brzo zemřel. Vdova po něm, Margareta rozená Fleischmannová ze Zelené Lhoty se znovu provdala za Adama Oberhofera z Modlhofu v roce 1877. Od něho převzala pak čp. 7 jeho dcera Anna provdaná za Michla Kelnhofera z Frischhofu. Převod byl proveden 22. června 1899. Členové tohoto rodu byli v roce 1945 odsunuti do Německa, objekt byl následně zestátněn. Budova stojí na místě 200 let

a hostinec je v ní více než 178 let.

Po znárodnění v roce 1948 provozovala hostinec Jednota Sušice. Konaly se zde různé akce a taneční zábavy, hostinec měl prostorný sál. U návštěvníků z Plzně měl hostinec přezdívkou „U kance“. Obrat nastal až v roce 1998, kdy dům koupili manželé Trskovi a objekt postupně začali renovovat. V roce 2005 byla položena nová střecha a v roce 2007 byla přestavba završena novou fasádou. Dnes je to vzhledný udržovaný podnik, který 2011 získal certifikát „Šumava – originální produkt“.

Opět na ruinách Juránkovy chaty

V sobotu 29. 10. proběhl 2. ročník česko-německého výstupu na Juránkovu chatu na Svarohu. Zúčastnilo se ho téměř 400 zájemců. Výstup zorganizovalo o.s. Otevřená Šumava a Sportovní klub Bodenmais za podpory města Železná Ruda, Horské služby Šumava, Bergwacht Bayerwald, Městské policie, Železnorudského klubu a Řeznictví Šneberger. Za krásného počasí putovaly stovky turistů jak od chaty v sedle Malý Javor, tak od sedla Scheiben. Turistického vedení se ujali znalci Šumavy a Bavorského lesa Milan Hampl, Manfred Weps a Petr Najman. Zvláště lesní správce Petr Najman zaujal účastníky svým vyprávěním o lesích kolem jezer. Akce byla zorganizována se souhlasem správy NP a CHKO Šumava s výjimkou pro vstup do Národní přírodní rezervace Černé a Čertovo jezero. Na památném místě bývalé Juránkovy chaty pronesl předseda o.s. Otevřená Šumava a autor publikací o Šumavě Emil Kintzl vzpomínku na dávné lyžaře a turisty, kteří zde nacházeli útočiště. Jeho řeč přetiskujeme.

Vážení přátelé, turisté, lyžaři, Šumaváci z obou stran hranice, opět se na tomto místě, kde stávala slavná Juránkova chata, scházíme, abychom si připomněli tu dobu, kdy turisté se volně pohybovali královským krajem.

Zdejší chata, fungující od roku 1922 do roku 1950 s přestávkou 2. sv. války, umožňovala túry po státní hranici i do Bavor a na českou stranu. Pamětníci a staré mapy dokládají mnoho přístupových cest: na Stateček, k Bílé strži, Arnovu stezku, Václavák, Dámskou, Reindlovu, Svarožní, k Černému i Čertovu jezeru a jiné. Tyto nám byly po Vítězném únoru na 40 let zapovězeny. Věřili jsme, že po sametové revoluci se nám Šumava plně otevře. Zřízený Národní park Šumava nám přinesl oponu zelenou, která se změnila jeho „péčí“ v oponu zcela hnědou. Proto právě dnešní druhé setkání by mělo být naším protestem, proti tomu, co se na Šumavě děje. Nemlčme! Nebojme se říci co nás zde trápí a co si o tom neřádu myslíme! Loni jsme měli povoleno odtud sestoupit k

Černému jezeru přírodní rezervaci velmi chráněnou, i když jsme přesně nevěděli, co se zde chrání. Letos máme povoleno asi na šesti papírech až z Prahy sestoupit na vyhlídku na Černé jezero a odtud starou cestou dojít až na Špičák. Dívejte se pozorně a nezapomeňte, co jste viděli. A závidte našim dědům a pradědům. Ti směli chodit všude a také se uměli o krajinu, ve které žili, dobře postarat, aby ji s klidem v duši mohli předat svým potomkům. Bez rezervací, chráněných území a národních parků všeho druhu. Dobře věděli, že okolní les je živý, louka a pastvina živí jejich dobytek, les dává topivo po celý rok, paseky lesní plody a že turisté nejsou škodná. Proto se po celý život starali a nepotřebovali žádná povolení, natož až z Prahy.

Co my asi zanecháme na Šumavě svým vnukům a dalším generacím???? Co?? Nebudeme se stydět, když to budou jen zničené lesy a pustá krajina bez života? To přece nechceme!! Jsme jen lidé, na rozdíl od živočichů a rostlin nejsme nikým chráněni, chceme tu žít a pracovat v pokoji a míru, žít na opět zelené Šumavě. Šumava je přece naše, tak ať nám ji nikdo nebere a hlavně není! Tak ji všichni společně braňme!

Na ruinách Juránkovy chaty, Emil Kintzl
Foto: Václav Chabr

Trocha historie nikoho nezabije

Ochrana šumavské přírody (pokračování)

Flora

Nejosobitějším rysem šumavské květeny je výskyt četných horských rostlin alpského původu. Patří k nim především některé druhy dnešních horských šumavských pastvin, horských smrčín a opět několik druhů z jezerních karů, např. ve skalních spárách jezerních stěn přežívají psineček skalní a v zástinu skal roste křovitá vrba palistnatá. Na rašeliništích se můžeme setkat s břízou, šíchou a suchopýrem a v šumavských karech se sítinou, šídlatkami, nejbližší příbuznými plavuním.

Pozvolné kolísavé oteplování a zvlhčování klimatu v době poledové odzvonilo tundrové květeně a podnítilo rozšíření květeny lesní. Před třemi tisíci lety se ustálila skladba původní lesní vegetace v té podobě, jak ji ze zbytků přirozených lesů známe dnes. Celé území Šumavy a jejího podhůří bylo před většími zásahy člověka pokryto souvislým lesním rostlinstvem, zformovaným do dobře odlišitelných výškových vegetačních stupňů. V našem území se jedná o stupeň listnatých a smíšených lesů pahorkatin, stupeň smíšených horských lesů a nejvyšší stupeň horských smrčín.

Listnaté a smíšené lesy pahorkatin

Původní lesní vegetace šumavského podhůří byla tvořena různými typy bučin. Například lipovými a dubovými bučinami a na přechodu k Šumavě jedlobučinami. Na podmáčených místech rostly jedliny nebo jedlové doubravy s dubem letním. Dlouhotrvajícím, převážně pastevním využíváním došlo však už v době halštatské ke změnám ve složení původních lesů a k vysušení krajiny. Po návratu lesa během prvních staletí našeho letopočtu nedošlo už povětšinou k obnově původních bučin, ale ke vzniku relativně sušších a teplomilnějších lesů tvořených jinými náhradními dřevinami (dub, bříza, osika, borovice).

Smíšené horské lesy

Smíšené lesy byly na Šumavě zastoupeny především květnatými bučinami, jež za jméno vděčí jaru, kdy v podrostu kvete velký počet bylinných druhů. Z těch jsou pro bučiny typické především žlutobílé kvetoucí kyčelnice devítilistá a příbuzná kyčelnice cibulkonosná s květy fialovými, okoličnatá žindava, nenápadné řeřišnice, samorostlík klasnatý s bílými květy načepýřenými množství tyčinek, drobná mařinka kvetoucí něžnými bílými květy aj. Z keřů se uplatňují nejvíce zimolez a lýkovec, který rozkvétá brzy z jara růžově červenými silně

*Dračí skály ve Svojsích.
Typické skalní útvary porostlé
zakrnělými borovicemi a klečí.*

vonnými květy, ještě předtím než u pupenů vyrazí první listy. Stromové patro je tvořeno bukem, jedlím, smrkem a v menší míře javorem klenem a jilmem drsným. Květnaté bučiny (podle hlavních dřevin též jedlobučiny) byly zcela převládajícím lesním typem Šumavy ve výškovém rozpětí 600-1100 m. O jejich původním složení jsme velice dobře informováni díky početným přirozeným až pralesním zbytkům dochovaným právě v jihovýchodní části Šumavy. Zde převládal v těchto porostech buk a bylinné patro se počtem druhů blížilo bohatým bučinám karpatským. V severozápadní Šumavě však v jejich porostech zřejmě původně převládala jedle a podrost byl poněkud jednotvárnější. Dnes, až na zachované zbytky, k nimž mimo jiné patří i nejstarší šumavská rezervace Boubínský prales, jsou květnaté bučiny vystřídány kulturními smrčínami.

Na skalách a na balvanitých svazích s humusovými půdami jsou ve stupni bučin dodnes dochované lesy tzv. suťové jilmové javořiny. Současná vlna grafiozy jilmů však zasáhla i tyto nepřístupné porosty, jejichž hlavní složkou je právě jilm drsný a dva druhy javorů klen a javor mléč. Tak místo krásných jilmů můžeme většinou spatřit už jen jejich suché kostry. Úlohu jilmů zde převzaly oba javory. Velmi bohaté bylinné patro je v podstatě totožné s podrostem květnatých bučin.

Značně svérázná skalní vegetace je vytvořena na sutích a skalách s málo vyvinutými a velmi chudými mělkými půdami v úzkých kaňonovitých údolích větších vodních toků. Jen vzácně jsou tyto sutě a skály zcela bez stromové vegetace, častěji jsou porostlé řídkými zakrsnými bory. Jejich výskyt je soustředěn především v povodí Vydry a horní Otavy. Jen na skalách a pak ještě na okrajích údolních rašelinišť mohla borovice, skromná dřevina s úžasnou schopností růst téměř kdekoli, odolat konkurenci rychleji rostoucích, zato ale mnohem náročnějších ostatních dřevin. Tyto skalní bory se vyznačují bohatými porosty početných suchomilných lišejníků a mechorostů, kdežto bylinný podrost je

tvořen několika nenáročnými druhy. Pouze reliktní bory v kaňonu Vltavy nad Vyším Brodem, např. na známé Čertově stěně, se mohou pochlubit relativně bohatým výskytem dekorativního růžově kvetoucího a chráněného vřesovce pleťového.

Na horní okraj květnatých bučin v nadmořských výškách přes 1000 m navazovaly druhově mnohem chudší horské bučiny, které tvořily přechod k horským smrčínám.

Přirozené smrčiny

Pouze v nejvyšších partiích Šumavy nad 1200 m byly přirozené horské smrčiny. I tyto řídké smrkové pralesy s jeřábem ptačím byly většinou změněny na stejnověkové smrkové monokultury. V původním složení se dochovaly na nejvyšších pohraničních hřebenech a jejich nejceněnějších porosty jsou dnes chráněny. V podrostu převládá buď vysoká kapradina paprkatá alpská nebo tráva třtina chloupkatá, obě vytvářejí souvislé zapojené porosty, které v těchto vysokých a silně deštivých polohách dokonale chrání půdu před erozí. Tyto základní druhy doplňuje několik charakteristických průvodců smrčín: vzácný čípek objímavý, žebrovce různolístá a bika lesní. V mechovém krytu převládá játrovka sečovka plavuňovitá.

Druhým typem jsou podmáčené smrčiny. Vyskytují se po obvodu rašelinišť a v údolích řek a potoků, jimiž sestupují na vhodných zamokřených stanovištích do 700m i níže. Většinou však už pod 800 m byly v údolních polohách vystřídány olšinami, v jejichž stromovém patru byly zastoupeny především olše lepkavá a střemcha a ve vyšších a chladnějších oblastech i olše šedá. Nejnápadnějšími a nejdůležitějšími druhy v jejich podrostu jsou blatouch bahenní, krablice chlupatá, mokřý střídavolistý a v níže položených olšinách na jaře probleskují i žluté hvězdičky květů orseje jarního a křivatce žlutého. Podmáčené smrčiny se vyznačují bohatě vytvořeným mechovým patrem s vysokými polštáři ploníku a měkkými koberci rašeliničků. Jedním z nejdůležitějších druhů v mechových porostech je však játrovka rohozec trojlaločný. V bylinném podrostu nás asi nejspíše upoutají bílé hvězdičky květů sedmikvítka a něžně skloněné zvonky fialových květů dřívátky horské, která si právem činí nárok na titul jakési erbovní květiny Šumavy: i v jejím případě jde o jeden z mnohých původem alpských druhů v šumavské květeně.

(Dokončení v příštím čísle)

S použitím materiálu muzea Šumavy zpracoval Roman Giřa, Muzeum Šumavy Sušice - pracoviště Železná Ruda

Američané jsou na svou zemi hrdí

*Rozhovor s fotografem, cestovatelem a majitelem penzionu v Železné Rudě Václavem Chabrem
O jeho cestě za přírodními krásami Ameriky*

Jak dlouho jste byl v USA, kde jste cestoval a s kým?

Do Ameriky jsme se s mým bratrem Jiřím vypravili na tři neděle. Na program byly jen přírodní parky, kde jsme chtěli pozorovat a hlavně fotit zvířata a krajinu. Navštívili jsme National Park Yellowstone, Grand Teton, Rocky Mountains National Park a Wind Cave National Park. Úmyslně jsme zvolili konec září - začátek října, kdy je v parcích relativně málo turistů a je doba říje, asi nejlepší roční doba na pozorování zvířat.

Jak na Vás zapůsobil Yellowstone?

Tento národní park nemůže nikoho nechat v klidu. Je to úžasná podívaná na údolí pod zasněženými Skalními horami, kde se prohánějí někdy až několikasethlavá stáda bizonů, jelenů wapiti, k tomu malebná jezera, řeky a vodopády. V parku se dá dobře cestovat autem, jsou tam ale i stezky pro několikadenní pěší túry, vše dobře značené. V jezerech, řekách a potocích je po zakoupení povolení možné rybařit! Rovněž tu můžete na vyhrazených místech kempovat a rozdělávat oheň. Protože kempy nejsou nijak ohrazené a zvířata se i zde mohou volně pohybovat, musíte dodržovat přísná pravidla. Nesmíte jít do aut nebo ve stanu, ale k tomu určených plechových bednách, zrovna tak odpady do připravených kontejnerů se zámekem, který medvědi neotevřou. Za kemp se platí každý den tak, že vhodíte peníze v nadepsané obálce do plechové schránky, kterou ranger – stážce parku ráno vybírá.

Co jste v parku viděl?

My jsme se ponejvíce koncentrovali na pozorování a fotografování zvířete, proto jsme vyhledávali odlehlejší části parku, kam masový turismus nezabloudí a je tam klid. Je to tam opravdová divočina, jaká má být. Zde je velká šance na fotografický úlovek. To velké množství zvířat, které jsme viděli, se nedá ani popsat. Asi nejsilnější zážitky jsme měli při pozorování bizonů, jak brodí přes řeku,

jak se mezi sebou perou, jak si býci chrání svoje stádo před druhými býky, kteří to neúnavně zkoušejí – byla doba říje, totéž u jelenů wapiti. Hlavně jaké zvuky u toho vydávají, hlavně losi, kteří jsou v této době velmi neklidní.

Je pravda, že se v parku skutečně bez výjimky ponechává příroda přírodě včetně požárů jak tvrdí naši ochranáři?

Nepovažuji se za znalce, ale není to tak úplně pravda. Převládá tam, podle mého

Dospělý bizon dorůstá až do váhy kolem 2 tun, tento drobeček je ještě mladý

Turistická atrakce - V městěčku Mammoth Springs se všude po ulicích a v parcích proměňuje vysoká

Před vypuknutím zimy se vysoká stahuje do údolí, kde najdou ještě dostatek potravy. Toto stádo čítalo ca 100 ks

Losi vyhledávají nížiny a místa s vodou. Neškodně vypadající los dovede být neuvěřitelně agresivní

názoru takový vyvážený kompromis. Na jedné straně konsekventní ochrana přírody, na druhé straně benevolentní pohyb návštěvníků na ty nejatraktivnější místa parku. Když jsem viděl rybáře, jak stojí v řekách a muškují, tak jsme s bráchou říkali: "Chlapče tebe bysme chtěli vidět na Křemelně..." Jsou tam ale jiné dimenze a pravidla. Při našem pobytu jsme viděli asi čtyři požáry. Na jedné hoře jsme viděli

rangery a požárníky, jak požár monitorují. Ptal jsem se, co tam dělají a oni povídali, že řídí rádiem kamarády hasiče. Jeden doslova řekl: "Nezasahujeme tam, kam se nedostaneme, ale jinak ano." Park má svůj dobře vybavený hasičský sbor. Říkal mě též, že už vysazovali z letadla dřevorubce, aby vyrubali ochranný koridor před požárem.

Jak Američané o své národní parky pečují? Jsou to milovníci přírody?

Myslím, že Američané o své parky pečují velmi dobře. Všude udržované silnice a stezky, vyhlídky, zábradlí, vše pro bezpečnost návštěvníků. Přitom nezapomínají ani na zvířata, která jsou tam přísně chráněna, např. lovy zakázány, rychlostní limity. Tabule s upozorněním na výskyt zvířat, dokonce mobilní světelné tabule, které upozorňují na momentální výskyt zvířete a kde se nesmí vystupovat z auta. Po celém parku je přísný zákaz krmení zvířete. V parku není policie, její funkci plní rangeři. Vstup do parku je zpoplatněn. Jsem ale dalek toho, srovnávat Yellowstone park s např. Národním parkem Šumava. Ještě důležitý moment: Američané jsou sami od sebe v parku velmi spořádaní a je na nich vidět, že jsou na svoji "country" patřičně hrdí. Také se hned ptají: "Jak se Vám tu líbí?" Dovedou si přírody vážit a hodně do ní jezdí. Jeden mě říkal, že je v parku už patnáctým rokem!

Jaký byl Váš nejsilnější zážitek?

Těch bylo opravdu mnoho, jak už jsem popisoval dojmy z parku. Ale dva z á ž i t k y byly nejsilnější a sice, když los napadl Japonku, která se k němu s foťáčkem přiblížila příliš blízko. Druhý byl méně dramatický. Ve městěčku Jackson poblíž národního parku, které se svými dřevěnými c h o d n í k y a podloubími vypadá jak před sto lety, jsme zcela náhodou natrefili na galerii, kde se zrovna konala vernisáž fotografické výstavy. Fotografické obrazy přírody (adjustované v rámech), hlavně zvířat ze všech kontinentů světa vystavoval jeden z nejlepších fotografů Ameriky Thomas D. Mengelson. Bezprostředně po tomto zážitku jsem byl rozhodnut svoji fotovýbavu hodit do prvního potoka, ale naštěstí mě to přešlo.

Rozhovor: -rh

Foto: Václav Chabr

Bližší informace o Yellowstone národním parku najdete na str. 20.

Kdo má na Šumavě ekonomické zájmy?

Senátoři píší o Šumavě

Média přinášejí požadavky aktivistů na odvolání ředitele Stráského z funkce ředitele NP Šumava. Demonstrace před pražským ministerstvem, blokáda na Šumavě, tisková prohlášení vědců o Stráského nekompetentnosti. Je zřetelné, že odpor proti řediteli Stráskému je veden Hnutím Duha, platformou ŠumavaPro a některými vědci z Jihočeské univerzity. Aktivisté upozorňují na jakousi nebezpečnou dřevařskou lobby, která se chystá ze Šumavy udělat holinu a prodejem dřeva dosáhnout pohádkových zisků. Žádná firma ani jednotlivci však nejsou jmenováni, protože skoro jistě neexistují. Aktivisté obviňují své odpůrce ze záměrů zbohatnout na prodeji pozemků či záměru proměnit Šumavu na lunapark.

Pokud se řediteli Stráskému podaří zastavit usychání lesů, těžba dřeva poklesne. Špatná zpráva pro všechny, kteří v minulosti na těžbách dřeva a propagaci filosofie „bezzásahovosti“ profitovali. Připomeňme, že řediteli Stráskému dávají opakovaně podporu šumavské obce, zastupitelstva Jihočeského i Plzeňského kraje i oba hejtmáni. O podpoře ministra životního prostředí a prezidenta republiky nemluvě. Opravdu tito volení zástupci veřejnosti napříč politickými stranami mají své ekonomické zájmy na Šumavě? Není to náhodou naopak?

Z informací MŽP vyplývá, že Hnutí Duha získalo za poslední čtyři roky na propagační akce na Šumavě na dotacích od tohoto ministerstva 3,2 milionu. Málokdo ví, že i letošní akce na Šumavě jsou financovány z grantu MŽP, který podepsalo předchozí vedení ministerstva. Téměř dvě stě tisíc fakturovalo Hnutí Duha v posledních letech přímo správě NPŠ. Divíte se ministři a řediteli Stráskému, že při

nedostatku financí v rozpočtu chce tok těchto peněz zastavit?

Zakladatelem platformy ŠumavaPro je občanské sdružení Přátelé Šumavy. Předseda tohoto občanského sdružení pan František Hail již několik let brání bezzásahovost na Šumavě. Dotazem na správě NPŠ lze zjistit, že tentýž František Hail získal od národního parku v posledních dvou letech za dřevařské práce více než 3,5 milionu korun. Dalším členem občanského sdružení Přátelé Šumavy a dnešní mluvčí ŠumavaPro je pan Petr Ješátko, za dob ředitele Krejčího šéf kalamitního štábu Národního parku. V letech 2009 a 2010, kdy byl Petr Ješátko pravou rukou ředitele Krejčího, fakturovalo občanské sdružení Přátelé Šumavy ve dvanácti fakturách Národnímu parku částku 500 tisíc korun za propagaci „bezzásahovosti“. Divíte se řediteli Stráskému, že další propagaci neobjednává?

A vědci? Vědecká práce „Limitující faktory a omezení biologického zotavování z acidifikace: Jaká je budoucnost horských ekosystémů Šumavy?“, kterou spoluřešil Dr.

Jaroslav Vrba (JČU), jedna z mediálních tvářích suché Šumavy, byla podpořena ze státního rozpočtu částkou 7,6 milionu. Na „Monitoring výskytu a cílené využívání entomopatogenních hub přirozeně asociovaných s populacemi lýkožrouta smrkového ve smrčinách NP a CHKO Šumava“ získal profesor Zdeněk Landa (také JČU) státní podporu 6,1 milionu. Připomeňme si, že se jednalo o houbu *Beauveria bassiana*, která měla zachránit Šumavu před kůrovcovou kalamitou, ale pro neúčinnost s aplikací zastavila. Další dotace a podpory lze snadno nalézt na www.isvav.cz. V letech 2009 a 2010 fakturovali vědci z Jihočeské Univerzity přímo Národnímu parku Šumava za výzkumy a monitoring částku 1,5 milionu korun. Předseda dnešní „stínové vědecké rady“ Jakub Hruška, dnes velký kritik ředitele Stráského, fakturoval v letech 2009 a 2010 Národnímu parku za poradenské služby a odborné práce částku 230 tisíc korun. Netvrdíme, že by vědci na Šumavě neměli bádát. Samozřejmě i uznáváme, že některé výzkumy skončí ve slepé uličce a jejich výsledky nejsou v praxi použitelné, od toho věda je. Nepovažujeme však za seriózní, když se lidé ekonomicky napojení na bývalé vedení parku zapojují do mediální kampaně proti novému řediteli.

Nesnadno se mapují výdaje bývalých vedení ministerstva životního prostředí a Národního parku Šumava na podporu „bezzásahovosti“ a vysokých těžeb dřeva. Když však někdo volá po odvolání ředitele Stráského, je dobré vědět, jaké má (či měl) na Šumavě ekonomické zájmy.

Jiřina Rippelová (ČSSD), Tomáš Jirsa (ODS),

Z článku Jaromíra Bláhy (Hnutí Duha) Čistka na Šumavě, uveřejněného v internetovém deníku Referendum

Po „restrukturalizaci“ Rady Národního parku Šumava, při které rezignovala většina vědců, se park zbavuje dalších vědeckých a odborných pracovníků a jejich pracovních míst: zrušeno bylo místo propuštěného hydrogeologa Františka Stibala, známého svou zásadovostí už z dob, kdy jako bývalý starosta Kašperských hor zabránil těžbě zlata kanadskou firmou v CHKO Šumava metodou kyanidového loužení. Kdo teď bude místo něj připravovat podklady pro obnovu rašeliníšť, není jasné. Kdo bude zajišťovat provoz meteorologických stanicek po celém parku a sběr dat a vyhodnocování údajů o průtocích vodních toků, také není známo. Zrušeno bylo místo propuštěného zoologa Pavla Šustra, který sledoval velké savce a jehož činnost byla placena z mezinárodního projektu. Též místo Milana Skolka, který zajišťoval odborné podklady pro péči o bezlesou část krajiny.

Co znamená rušení těchto míst? Přestane Národní park Šumava sledovat

vývoj chráněné přírody a výskyt chráněných druhů? Jakým způsobem se bude příroda chránit, když k tomu nebudou potřebná data?

A jak bude park poskytovat služby turistům? V oddělení pro veřejnost nechal ředitel Jan Stráský a jeho náměstek Jiří Mánek zrušit místo a propustit Vladimíra Vlka, který pracoval v NP Šumava 20 let, tedy od jeho založení, a který připravoval informační střediska pro návštěvníky parku. Výsledkem jeho práce je 8 fungujících informačních středisek. Dalším z propuštěných, jejichž místo bylo zrušeno, je David Poláček, který v celém parku zajišťoval naučné stezky a informační panely. Odborná ochrana přírody, informace a služby turistům a státní správa, která hlídá dodržování zákonů – to jsou tři pilíře, na kterých stojí národní park. Další vlna rušení míst je připravena na prosinec a začátek příštího roku.

Jan Stráský odůvodňuje vyhazování

kvalitních pracovníků a rušení jejich pracovních míst tím, že se mu v rámci úsporných opatření nedostává peněz od ministerstva životního prostředí. Zároveň však platí do Prahy 150 000 Kč měsíčně (t.j. cca 7500 Kč denně) PR agentuře Bison & Rose (zajišťovala m.j. volební kampaně ODS), která má jeho krokům zajistit pozitivní image. Další peníze platí jiným Public Relations agenturám (např. 120 000 Kč PR agentuře Konektor za zpracování manipulativní ankety). Na ředitelství ve Vimperku přitom nedávno zřídil řadu nových pracovních míst a novým zaměstnancům (druhý tiskový mluvčí, manažer regionálních vztahů atd.) platí větší částky než odborným pracovníkům. Úsporu relativizuje i fakt, že někteří z propuštěných lidí – kteří pracovali na správě 10 let a více – mají podle kolektivní smlouvy nárok na několiknásobek běžného odstupného, takže o (hypotetické) úspoře lze v jejich případě hovořit nejdříve od druhého kvartálu příštího roku.

**Železnorudský klub
zazimoval Baraby**

Po několik víkendů členové klubu pracovali na zvelebení pohřebiště Barabů. Staré oplocení odstranili a nahradili novým a natřeli luxolem. Vysadili 15 ks nových tújí namísto uschlých. Zbývá instalovat novou informační tabuli. Děkujeme panu Rubášovi z akciové společnosti Lesy ČR za spolupráci při obnově pomníku.

Text a foto: Václav Chabr

Dva tituly pro TTC Laka

V sobotu 5.11.2011 se uskutečnil v Plánici za účasti 37 hráčů okresní přebor jednotlivců ve stolním tenisu. Přeboru se zúčastnilo i 6 hráčů oddílu TTC Laka Železná Ruda. Ve dvouhře zvítězil **Petr Láriš**, druhý skončil Pavel Mazura a třetí Tomáš Horek. Ve čtyřhře obsadila první místo dvojice Petr Láriš-Pavel Mazura, druhí skončili Tomáš Horek-Pavel Kopřiva (Arrach), na pátém až osmém místě se umístili Radim Pavelek-Eugen Scheinherr a Pavel Holý-Pavel Mandák (Sokol Horažďovice).

Pozvánka

V sobotu 10.12.2011 sehrají stolní tenisté závěrečné zápasy první poloviny krajských soutěží družstev. V divizi A hraje Ačko od 9.00 se Sokolem Horažďovice A a od 14.00 s družstvem SKUR Pízeň A, v krajské soutěži 1. třídy vítává Běčko od 9.00 Baník Lině A a od 14.00 ST DDM Stříbro A. Přijďte nás povzbudit do tělocvičny ZŠ.

Eugen Scheinherr

Fotbaloví žáci - podzimní přeborníci okresu

První listopadovou sobotu skončila fotbalistům Železné Rudy dlouhá sezóna. Ta se vydařila. Spokojenost ovládla diváky v Železné Rudě po jarní části ročníku 2010/2011. Po roční pauze se A tým mužů probíjoval zpět mezi okresní elitu. Ziskem 59 bodů z 26 utkání a skóre 93:30 si hráči zajistili postup z 1. místa. Nejlepším střelcem všech okresních soutěží se stal Jaroslav Duda (28 gólů). B tým mužů po smolném podzimu (pouze 2 body) zvládl jarní část lépe. Zisk dalších 17 bodů jej posunul na 9. příčku. Z 20 utkání získal 19 bodů se skóre 40:62. Nejlepším střelcem byl Václav Nedvěd (7 gólů). Žáci poprvé soutěžili v kategorii starší žáci a vedli si skvěle. V základní části obsadili 2. místo skupiny C. To jim zaručilo účast ve finálové skupině, kde obsadili 4. místo. O titul nejlepšího střelce týmu se porvali dva hráči. Nguyen Hynek a Jiří Jelínek. Ve dvaceti utkáních nastříleli soupeřům 19 branek. Pod vedením Jakuba Lehečky a Josefa Škacha začala naplno pracovat skupinka minizačků.

Úspěšný návrat do okresního přeboru

Začátek podzimu se vydařil všem našim týmům. A mužstvo po prvních pěti kolech drželo 2. příčku. Jako nováček soutěže bylo překvapením pro některé ze soupeřů.

V posledních čtyřech utkáních tým ztratil pouhý bod. Konečný výsledek 23 bodů při skóre 37:28 zajistil našemu mužstvu 5. místo. Tento výsledek přináší do jarní části A mužstvu klid. Hráči se můžou soustředit na cíl, který si sami vytyčili. Umístění v první polovině tabulky. Navíc je tam možnost zaútočit na vedoucí příčky a případný postup do krajských soutěží. Nejlepším střelcem týmu je stávající předseda oddílu David Greiner (7 gólů).

Důstojné vystoupení rezervy

B mužstvo mužů vstupovalo do soutěže se zkušeností z premiérové účasti v loňském roce. Bylo to znát v samotném úvodu, kdy se tým pohyboval v popředí tabulky. (2. - 5. místo.). Mužstvo přezimuje na 7. místě. Získalo 17 bodů. Střelcem týmu je nejzkušenější hráč a kapitán Věroslav Máca (4 góly).

B o n b ó n k e m účinkování našich týmů v soutěžích okresu Klatovy bylo vystoupení starších žáků. V konkurenci 13 týmů dávali od najevo, že premiérové úspěšné působení v loňské sezóně nebyla jen náhoda. Prakticky celou soutěž ovládali od 1. kola. Do čela se usadili od začátku. Výsledných 31 bodů (12 utkání) a skóre 49:23 je p a s o v a l o n a neoficiálního krále podzimu. Na druhé

mužstvo v tabulce získali náskok 3 body. Devět utkání vyhráli, ve dvou zápasech remizovali. Tyto zápasech vyhráli na penalty. Nejlepším střelcem soutěže byl Jiří Jelínek, který dokázal v 11 zápasech zatížit konto brankářů 25 góly. Zdatně mu sekundoval Lukáš Hájek (11 branek). Musím poděkovat trenérům Vítězslavu Hájkovi a Davidu Greinerovi za skvěle odvedenou práci.

Práce s nejmenšími

Vděk patří i Jakubovi Lehečkovi a Josefu Škachovi. Věnují se nejmladším fotbalistům a fotbalistkám. Není to práce jednoduchá, ale o spokojenosti svědčí, že na tréninky chodí 15-18 dětí. Je to nečekané a těší to. Spokojeni jsou i děti a jejich rodiče. Na "dokopné" v restauraci Laka obdrželi trenéři od dětí ocenění za celoroční vzornou a kvalitní práci s mládeží. Těší to je samotné, ale také výbor FJ SRK Železná Ruda o.s. Těší to samozřejmě i sponzory, kteří se také podíleli příspěvkem na chodu oddílu. Chceme proto poděkovat: Městu Železná Ruda, které značnou finanční částkou přispívá na údržbu sportoviště a činnost mládeže. Také dalším sponzorům, bez kterých by oddíl nemohl fungovat na takové úrovni. Nejedná se o velké finanční částky, ale v našich očích i ten nejmenší sponzor má velkou důležitost. Jedná se o sponzory: Autocentrum Neužil spol.s.r.o., Plasy (Penzion Alpský dům). Západočeské komunální služby a.s. Plzeň, Jiří Turner Šumavská 66, Železná Ruda, Penzion-Pizzeria Guiseppe, ul. A. Kašpara 120, Železná Ruda, Sportovní areál Špičák-p.Kasík, Eteona o.s. Praha, Bar 2222, ulice 1.máje Železná Ruda).

Na závěr děkujeme všem našim příznivcům, kteří nejen fandí, ale zaplacením vstupného také pomáhají zajišťovat chod oddílu. *Rudolf Pavel*

I MINIŽÁCI MAJÍ SVOU DOKOPNOU

I nejmladší fotbalisté měli dokopnou k zakončení podzimní sezóny. 5. listopadu je oba trenéři pozvali na slavnostní večeři do restaurace Laka v Železné Rudě. Zúčastnění dorazili stylově oblečení do fotbalových dresů. Na začátku si zazpívali fotbalovou hymnu "Zelená je tráva". Poté minižáci předali svým trenérům Josefu Škachovi a Jakubu Lehečkovi ocenění za celoroční práci a udělili jim titul **Nejlepší trenéři roku 2011**.

Večeři sponzoroval fotbalový oddíl TJ Železná Ruda. V průběhu večeře fotbalisté diskutovali o svých fotbalových idolech a plánech na zimní období. V duchu hesla "Sportem ku zdraví" se po celou dobu akce v prostorách restaurace rodiny Štůfkových nekořilo.

Fotbaloví minižáci nedávno absolvovali svůj poslední trénink na trávě. Ale ani přes zimu nebudou odpočívat. Přesunuli se do velké tělocvičny místní školy, kde trénují každý pátek. Díky Městu Železná Ruda zdarma. Fotbalový potěr bere docházku na tréninky velmi zodpovědně, neboť na jaře příštího roku ho již čekají první opravdové zápasy.

Lucie Charlotte Kopecká

PSANÍ JE PRO MNE DROGA

rozhovor s autorkou knih o Šumavě Marií Malou

Putování Šumavou s Marií Malou – tak se jmenovala beseda, která se konala v knihovně v Železném Rudě. Letos v květnu vydala úspěšná autorka Marie Malá svou třetí knihu Šumava - vyprávění z Hoidlí a natočila dokument, který ČT 2 uvede 15. prosince. V současné době má autorka rozepsanou další knihu. Tentokrát o Sušici a okolí.

Paní Malá, jak byste se představila našim čtenářům?

Mým rodištěm jsou dnes již zaniklé Přední Paště - obec Stodůlky. Paště se skládaly z Předních, kde stávala i dvoutřídní škola, Zadních a Prostředních. K nim patřily další osady a samoty – Ebenwies, Wunderbach, Staré Hutě, Bergl, Paštecká paseka a Babylon. Narodila jsem se v roce 1939, na sklonku roku 1942 jsme se přestěhovali na Svojsě z důvodu zaměstnání maminky, kde jí největší sedlák nabízel práci i bydlení v podružním domku. V takovém domku jsme bydlívali i na paštích. Na Šumavě jsem vyrůstala od nejútlejšího dětství, takže jsem měla příležitost zakusit a poznávat život a těžkou práci lidí na horských samotách. Ze Svojsí jsme se v roce 1947 přestěhovali na Jelenov, rodiče tam začali hospodařit na statku Thomashof. Hospodařili tam celých čtyřicet let. Jelenov, to byla taková samota, prostě idyla. Ale tato idyla skončila, když jsme jako děti musely zastávat veškerou práci v hospodářství. Dnes se na to koukám už jiným pohledem. Prožila jsem úplně vše, vím, jak těžké podmínky na Šumavě byly. Mě vždy bavila škola i záliba v psaní, básnění, sloh, ale nikdy jsem si nemyslela, že napíšu knížku. Neuměla jsem si vůbec představit, jak se to dělá. Od roku 1958 žiji v Sušici, ale na Šumavu chodím kdykoli je čas. Jsem v důchodu, ale času se mi nějak nedostává. Je to tím, že nám mnoho zájmů a skloubit vše dohromady - to je kumšt.

Co jste dělala předtím, než jste se dala do psaní knih?

Chtěla jsem být učitelkou. Bohužel, byla jsem nejstarší z osmi dětí, z finančních důvodů to nešlo. Proto jsem se vyučila prodavačkou a následně přestoupila do pohostinství. Po zaškolení jsem získala během tří dnů tři výuční listy - servírka, kuchařka a vedoucí pohostinství. Po získání pedagogického mimina jsem se mohla věnovat výchově učňů, budoucích kuchařů a číšníků. Složila jsem ještě zkoušky z němčiny. To mi ještě nestačilo. I přesto, že jsem měla rodinu, dvě děti, začala jsem pořádat kurzy ručních prací - je toho tolik, že už ani nevím, co vše jsem stihla!

A co vás přivedlo k psaní?

Hodně jsem chodila po Šumavě po roce 1989, když se otevřela. Stalo se mi to osudným, protože když jsem si to všechno připomněla, hledala jsem základy statků, pozvala jsem kamarádky, spolupracovnice a chodily jsme. A potom mě to vzalo! V duchu jsem si říkala: Je to škoda - takové historické věci, které znám z vyprávění babičky a maminky, to už jim nikdo neřekne,

poněvadž ti staří byli v roce 1946 odsunuti do Německa, mnoho jich už nežije, je jich jen pár a těm je téměř 90 let, tak si na to už ani nepamatuji. Na knížku jsem si netroufala. Začala jsem psát články do Sušických novin. Oslovovali mě čtenáři, že si články vystřihují, ale že by bylo lepší napsat knížku. Nakonec mě oslovil ředitel Typosu, pan Mlynařík, a ptal se mě, zda bych články nenapsala jako knihu, že by mi ji vydali. Začala jsem vše psát do sešitů ručně. Problém byl v tom, že to chtěli mít napsané na stroji. Ten jsem nevlastnila, tak jsem rukopis knihy diktovala vnučce, která to všechno přepisovala. Takto těžce vznikala moje první knížka.

Vaše první kniha Šumava – putování časem byla přijata s mimořádným ohlasem...

Moje první knížka vyšla v květnu 2009. Psala jsem ji přes zimu 2008. Materiál jsem měla sebraný. Umíte si představit krabici od bot? Ta byla plná výstřížků, záznamů a z toho

jsem knihu dávala dohromady. Mě to ani netrvalo dlouho, protože když někdy půjdu, přírodu vidím možná jinak, než většina lidí. Já to mám v paměti a přijdu domů, sednu si a mohu psát, jednu kapitolu za večer udělám. O čem je první knížka? Je to můj život na Šumavě od dětství do dospělosti. Jsou tam zážitky, třeba Vánoce na Jelenově. To je kapitola, která mě bere ještě dnes.

Věděla jste hned po vydání první knihy, že budou následovat další?

Nevěděla. Když jsem ji křtila, čtenáři říkali: „Pište dál!“, odpovídala jsem, že budu psát, až přestanu chodit. Jenže tím jsem si na sebe upletla bič. Dělam obojí - chodím a ještě píšu. Pustila jsem se do psaní druhé knížky. Přes psaní jsem získala hodně přátel, setkávám se také s rodáky z Paští a okolí - vždy v srpnu o rejštejnské pouti. Už mám také notebook, začala jsem s ním 'kamarádřit' ve svých 72 letech, ale byla to 'divočina!' Během pěti sobot jsem to musela zmáknout. Dnes už píšu na notebooku, ale někdy hledám písmenko a myšlenky mi utíkají. Proto píšu zase ručně a přes zimu vše přepíšu na notebook.

V roce 2010 vyšla vaše druhá kniha Šumava – putování za krajinou a lidmi.

Potom, jak mě oslovovali čtenáři, kde

jsou Paště, o kterých jsem psala v první knížce, říkala jsem, tak já jim to musím nějak ukázat. Začala jsem psát, kde Paště jsou, jaké tam byly stavby. A aby to poznali, udělala jsem mapku Paští a okolí. Musím říct, že mám radost, když někdy jdu na Paště a potkávám tam lidi a mají moji knížku a mají otevřenou mapku a studují. V druhé knize se rozepisují o životě lidí, jak krajina vypadala, co tam po obyvatelích zůstalo. S režisérem Ladislavem Moulisem jsme natočili dokumentární film. Shromážďovali jsme u základů stavení různé zbytky nádobí, hospodářských strojů a náradí. Říkáme tomu: Naše domácnost a naše hospodářství. Měli jsme obavy, že až to návštěvníci objeví, budou věci odnášet. Naopak - k těm hromádkám přidávají další nálezy, za to jim patří velký dík! Máme tam jednu domácnost se sadou modře smaltovaného nádobí - rendlíky, hrnečky, bandaska. Film se bude jmenovat Putování časem paní Marie Malé a bude se vysílat 15. prosince na ČT 2 v 17.20 hodin.

Každá vaše kniha byla pokřtěna květnu?

Ano. Křest první knihy byl 20. května 2009, křest druhé 19. května 2010 a třetí 20. května 2011. Ta zve k návštěvě bohatých statků, prostých chalup i nechudších stavení a nechává nahlédnout do veselých i smutných osudů jejich obyvatel. V knize jsou vyprávění od rodáků, mnohdy hodně smutná, ale jsou to vždy zažité příběhy.

Čím je pro vás psaní?

Pro mne je to jakási droga! Nejenom psaní. Pro mne je droga i procházet se celý den přírodou!

Co si z cest po krásné Šumavě přinášíte? Je to inspirace, která vás motivuje k dalšímu psaní?

Já potřebuju akorát, aby mě nebolely nohy. Motiv a inspiraci mám vždy, prostě to tam je! Já se ráno probudím, kouknu do okna - je krásné, tak si řeknu: „Dnes musím jít na Šumavu!“ Jdu na osmou hodinu a vracím se kolem páté. Nejlepší se píše ráno od čtyř do osmi, hlava je čistá. Teď nedělám nic, jen chodím s lidmi po Šumavě a jezdím na besedy. Mám rozepsanou čtvrtou knížku. Je o Sušici a okolí. I tam jsou místa nádherná.

Jaké to je za rok udělat knihu? Není to šibeniční termín?

Není to šibeniční termín. Mám to v hlavě a kdybych neměla jiné závazky ke čtenářům, tak bych dala knížku dohromady ještě dříve. Když mě někdo osloví: „Vemte mě na Paště nebo Jelenov,“ já neodmítnu. Na Paštích jsem v posledních dvou letech byla snad třicetkrát. Mám ještě jiné zájmy. Jsem členkou OS Karla Klostermanna, ob týden jsem někde na besedě se čtenáři, spolupracuji s partou přátel - nadšenců, kteří znovu postavili kapličku u stol nad Předními Paštěmi. Při natáčení filmu jsem strávila téměř dvě hodiny, tak si umíte představit, jak jsem se nalítala!

Rozhovor: Hana Sádliková, rozhovor vyšel v kratší verzi v Klatovském deníku v příloze TYDENÍK KLATOVSKA; foto: Hana Sádliková

Řešit Šumavu nyní – a ne až v příštích létech

Zákon o NP Šumava a kniha Suchá opona Šumavy v Poslanecké sněmovně

S takovou výzvou probíhala autogramiáda Petra Martana. Autor rozdál všem poslancům svou novou knihu Suchá opona Šumavy při schůzi, na níž je zařazen návrh zákona o Národním parku Šumava z Plzeňského kraje. K darovacímu dopisu připojili své jména poslanec Jan Bauer, senátoři Jiřína Rippelová a Tomáš Jirsa a předseda správní rady Zachraňme Šumavu František Talián.

Předložený návrh vyhovuje krajům, obcím i lesníkům. Ministerstvo životního prostředí by však rádo předložilo návrh vládní. Schvalovací proces vládních návrhů však trvá nejméně jeden rok. Nyní probíhá vyjednávání všech stran u kulatého stolu. Jeho výstupy jsou čím dál více do zelena a to navzdory tomu, že lesy NP zhnědly jen o málo méně než v předchozím roce. Rozhodně nelze konstatovat, že kůrovec je na ústupu. Hazard se ve svých důsledcích nedal zastavit ani novým vedením Správy NP.

Chalupův návrh zákona o NP Šumava se všeobecně označuje za naivní: Chce umožnit zvýšení bezzásahových ploch na cca 40% území. Chce ochraňovat les možnostmi správce požádat o výjimku ze zákona na kácení kůrovcem napadených stromů a použití chemie. Výjimky jsou společensky nepřijatelné, o tom nás přesvědčil letošní rok. Nejdříve bio-vědci dotlačili ministra Chalupu, aby Stráského březnový Návrh opatření k utlumení kůrovcové kalamity v NP Šumava vyřídil polovičatě a vydal rozhodnutí v době, kdy se kůrovec již několik týdnů rojil. Přidalo se Hnutí Duha na Smrčině a blokádisté Na Ztraceném. Ti, přes veřejný a politický odpor dosáhli nemálo: zpomalení tempa

zpracování napadeného dřeva a zvýšení podílu dříví, které se včas neasanovalo a vylétl z něho kůrovec. Celé léto čekal ředitel NP Jan Stráský na to, že ministr řekne jasně do médií – „ano, kácet Na Ztraceném“. Výsledek: Kde se bude kácet – o tom na příště bude rozhodovat občanská společnost. Takový výstup z letošní kůrovcové sezóny slouží k podpoře tvrzení, že Chalupův návrh zákona je naivní. Naivní se zdá i tím, že chce zastavit kůrovcovou kalamitu zvýšením rozlohy bezzásahových lesů. Lesy v NP jsou vytěženy na devět let

čekat na Chalupův vládní návrh – začne platit v roce 2014 a v lesích na Šumavě bude o 700 000 zelených stromů méně a dalších 2000 ha lesů suchých.

Suchá opona Šumavy je nejen název nové knihy, ale i příměr výsledku dvacetileté existence Národního parku Šumava. Představuje 41 kilometrů dlouhé území suchých a holých lesů v šíři 1 až 3 km kolem státní hranice s Bavorskem a Rakouskem. Kniha je v současné době jediným relevantním zdrojem informací o tamním stavu lesů. Obdobné informace doposud nevydala Správa NP a ani MŽP. Tomu brání „PR zásada“ – vytvářet pozitivní obraz NP Šumava. Kniha vyšla pod odbornou záštitou Ministerstva zemědělství, pod záštitou hejtmánů Jihočeského a Plzeňského kraje. Na obálce knihy je uvedena následující recenze od prezidenta republiky:

„Je dobře, že právě v dnešní době, vychází tato knížka Petra Martana. Jeho pohled reprezentuje dobré hospodáře a skutečné obyvatele Šumavy, kteří se ve svém praktickém životě musejí denně prát s ničivou ideologií některých takzvaných ekologů. Zvláště dnes, v době vyostřených sporů o budoucí

osud jednoho z nejkrásnějších míst naší vlasti, je takovýto uvážlivý, hlubokou zkušeností i čísly podložený pohled nesmírně cenný. Byl bych rád, kdyby si našel hodně čtenářů – zvláště těch, kteří o dění na Šumavě vědí jen z našich médií.“ **Kniha Suchá opona Šumavy se rozdávala při II. česko-německém výstupu na bývalou Juránkovu chatu 29. 10. 2011 a byla okamžitě rozebrána.**

*red. s využitím informací poradce v lesnictví
Petra Martana*

Petr Martan při autogramiádě knihy Suchá opona Šumavy ve foyeru Poslanecké sněmovny

dopředu než je maximální přípustná a ekologická roční výše. V lesích NP se těží více dřeva a stromů než přirůstá. To je argument pro to, že nelze ani připustit diskusi o zvýšení bezzásahového území nyní, ale ani v příštích desetiletích. Chalupův návrh to však připouští, a proto je naivní.

Poslanci parlamentu mají nyní v rukou záchranu zbylých lesů Šumavy: Přijmou-li plzeňský návrh – až začne na jaře kůrovec létat, tak již bude platit nový zákon, který má předpoklad jej zastavit. Budou-li poslanci

Balzám na duši

Železnorudský klub ALENek připravil pro členky sdružení Alen Praha rekondiční pobyt ve Wellness Hotelu Horizont. Program víkendu 20. 10. - 23. 10. 2011 byl sestaven tak, aby členky mohly využít volného vstupu do bazénu a vířivky celý den po dobu pobytu. Bezplatně byl poskytnut i župan, který zcela jednoznačně zjednodušil přesun z pokoje do bazénu nebo na masáže. A opravdu byl bazén využíván naplno. Voda všechny nastartovala, že i cvičení jógy zvládaly. Všechny pokoje jsme měly s balkónem a výhledem na krásnou podzimní Šumavu.

Stravování formou švédských stolů bylo velmi příjemné. Rekondiční pobyt přálo i počasí. Na programu nechyběly vycházky po okolí – na Belvédér, do Železné Rudy, na Pancíř a na Špičácké sedlo. Nezapomenutelným zážitkem byl sestup

z vrcholu Pancíře - 1214 m n. m. - po západu slunce s pochodněmi. Všechny jsme si uvědomily, že nás spojila nepřijemná nemoc, ale o to více si můžeme prožít takovéto chvíle a věst je v sobě jako náboj pro další bojs nemocí.

Poslední večer jsme strávily v příjemné společnosti s členem Horské služby Pavlem Aubrechtem. ALENky byly pozvány také na taneční večer v penzionu Böhmerwald, který pořádal Svaz zdravotně postižených v Železně Rudě. Celý večer provázela hudba a proběhla také tombola. Chceme poděkovat Josefu Vilišovi za společenský večer a starostovi města za zajištění odvozu zpět do hotelu. Domů děvčata odjížděla spokojená a plná energie na dlouhé

Sestup z Pancíře s pochodněmi

zimní večery.

Rekondici účastnice ocenily jako balzám na duši – úžasná příroda – východ i západ slunce...

Velké poděkování patří řediteli hotelu Janu Veselému a celému jeho hotelovému týmu.
Míla Hájková

Yellowstonský národní park

Tento národní park byl založen v roce 1872, je tedy nejstarším národním parkem na světě a rozlohou 9000 km² také největším v USA. Nachází se v severozápadní části Wyomingu a hraničí se státy Idaho a Montana.

Park je z části sopečného původu, takže na mnohých místech najdete horké prameny, bublající jezírka a gejzíry. Díky úrodné půdě se zde daří mnoha druhům divokých rostlin. V údolích pod vysokými, ledem pokrytými horskými štíty se zase volně toulají stáda bizonů a losů. Tuto nedotčenou přírodní oblast objevil v roce 1807 John Colter, ale až v roce 1872 vyhlásil americký prezident Yellowstone prvním americkým národním parkem. Jemu dnes vděčíme, že toto místo nevyplundrovali lovci zvěře, dřevorubci a zlatokopové. Začátky parku ale nebyly nijak jednoduché. Nebylo peněz na ochranu přírody a budování cest. Na odlehlých místech návštěvníky přepadávali lupiči a Indiáni, kteří toto místo obývali. Několik prvních návštěvníků dokonce skalpovali. Park si tím získal tak špatnou pověst, že se americká vláda rozhodla v roce 1886 u Mammoth Hot Springs zřídit vojenskou pevnost Fort Yellowstone. Udržováním pořádku a bezpečnosti byla pověřena jednotka jízdní kavalérie. Dnes v pevnosti sídlí hlavní správa parku a informační středisko.

Kromě zmíněných horkých pramenů a gejzírů zde návštěvníci naleznou překrásná údolí, kaňony, řeky a jezera. Největší jezero Yellowstone Lake měří na obvodu 176 km a je největším horským jezerem v Americe a vyhledávaným rájem rybářů. V počtu divoké zvěře na relativně malém prostoru drží park nesporný primát. Setkáme se zde s mnoha příslušníky živočišné říše, ať jsou to bizoni, losi, jeleni wapiti, srnky, antilopy, vlci, kojoti, černí medvědi a medvěd grizzly. Na vodních hladinách zase labuť, bílí pelikáni, kachny a volavky. V okolí jezer loví potravu též orel bělohlavý. Nejvíce zvěře potkáme v ranních a pozdních hodinách, kdy přicházejí k vodním napáječkám. Nejvíce opatrní musíme být při setkání s bizony a losy. Snadno se vydráždí a i když vypadají neohrabaně, jsou velmi rychlí a temperamentní. Bison dovede vyvinout rychlost až 48 km/h. Rovněž setkání s medvědy nejsou v Yellowstone žádnou zvláštností. Černý medvěd váží až 150 kg a jejich mnohem nebezpečnější kolegové medvědi grizzly, kteří jsou dvakrát větší a při

Vodopády na řece Yellowstone

vztyčení na zadních tlapách dosahují výšky 2,70 metru. Pro setkání s medvědy platí jen jedna prostá rada – raději žádného nepotkat. Yellowstone park je otevřen po celý rok. I když v zimě jen s velkým omezením. Najdete zde i mnoho atrakcí jako např. vyjíždky dostavníkem, jízdy na lodích a vorech, výlety na koních, pěší poznávací túry a.j. Je zde též největší srub na světě, který byl postaven již v roce 1904 a je památkově chráněn. Na přenocování je zde mnoho kempů, chat a hotelů. Do parku vedou ze všech světových stran brány a na jihu sousedí sice s menším, ale neméně krásným parkem Grand Tetonem. Oba parky jsou propojeny silnicí a vstupné platí pro oba.

Text a foto Václav Chabr, Železná Ruda

Blahopřejeme

Blahopřejeme listopadovým jubilantům:
Mileně Nevřalové, Železná Ruda
Miloslavě Švůgrové, Železná Ruda
Jiřímu Larvovi, Alžbětín
Petru Coufalovi, Hojsova Stráž.

Všem přeje pevné zdraví, hodně radosti a spokojenosti a do dalších let jen to nejlepší.

Sociální komise

Ohlédnutí dopředu

Dopis

Ve věku důchodovém se asi většina z nás ohlíží zpátky, vrací se k dětství, studentským létům. Pohlaví mužské - pokud nemělo modrou kníčku - k létům vojenským. Pak pochopitelně k práci, která nás živila, k sňatkům, narození potomstva, koupi

prvního auta. Tak bych mohl v nekonečné řadě vzpomínat nejen na zážitky příjemné, ale i špatné, nemoci počínaje, přes rozvody, autohavárie, podrazy kamarádů, blbě vedoucí až po všudypřítomnou smrt. Je nabíledni, že věci kladné a příjemné se nám po létech zdají ještě příjemnější, věci špatné doktor čas nějak zahojil.

Po 35 letech práce v cestovním ruchu v Železně Rudě a na Javorné jsem letos odešel do důchodu a měl bych tudíž patřit k těm, kdo mají právo ohlížet se zpět. Ovšem každému život připravlující situace, které by nás ani ve snu nenapadly. Třeba - šetřili jste na auto, pár dní jste z něj měli radost, ale někdo vám nedal v křižovatce přednost a jste v nemocnici, zatímco auto ve vrakárně. Nebo - poctivě jste prodávali a prodávali, až se vám nenápadně z drobného prodeje podařilo ušetřit 20 000 000 a ejhle, někdo si pro ně k vám domů přišel. Lepší se neohlížet. Mohl bych se takto s vámi dělit ne ze zpráv "jedna paní povídala", ale z vlastní zkušenosti posledních dnů a týdnů. Každý náhlý zásah do života se dá přirovnat k oční operaci bez operátora a nástrojů. Náhle vidíte jinými očima. I já jsem skončil s ohlížením zpět.

Konečně se dostávám k podstatě své úvahy. Souhlasil jsem s neobvyklou nabídkou paní Myškové na vedení dětského dramatického kroužku při Centru volného času a souhlasil i s tím, že napíšu nějakou hru. To byla výzva!

Dnes mám kolem sebe 16 krásných dětí od malých prcků po dospívající slečny. Nikdo nikdy divadlo nehrál, nepočítám-li školní besídky. Šíleně jim všem věřím a těším se, že přineseme radost všem, kdo se přijdou podívat. Zrychlil jsem aktivitu a vyvracím fámu, že ochotnický soubor svou činnost neobnoví. Nestane-li se něco opravdu zlého, sejdou se ochotníci po dvaadvaceti letech a seznámí se s tím, co je od ledna čeká, aby mohli na jaře vystoupit s hrou s pracovním názvem **Amnestie**. Vyzývám všechny, kdo se chtějí zapojit, volejte 602 406 136 nebo pište na mail hotelgradl@email.cz. Ozvěte se prosím všichni, kdo jste ochotni jakkoliv pomoci. Třeba se sháněním dvou kovových postelí a pánské uniformy bývalé VB, jež potřebujeme.

Druhá a předposlední prosba souvisí s naší koupí objektu ZKD, kde sídlila pobočka ČSOB. Dva měsíce marně přesvědčuji bankéře, aby se sem vrátili, abychom měli my domácí i turisté zajištěny potřebné peněžní služby. Máte-li někdo známosti a můžete-li zprostředkovat jednání, nebo přímo napomoci k otevření pobočky nějaké banky, ozvěte se na stejné číslo nebo mail. A poslední prosba je snadno splnitelná - všichni, kdo v tomto krásném regionu žijeme, ohlížeje se ve vzájemném přátelství a spolupráci hlavně dopředu.

S úctou ke všem slušným lidem v naší obci
František Strnad starší